

ПОЛОС України

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 32 ◆ П'ятниця, 15 лютого 1991 року ◆

Ціна 10 коп.

Слово про Ігоря з Н-ського полку

Рівно двоє роки тому остання солона наших солдатів перейшла через знаменитий міст у Терезі.

Попереду в кожного з них лежало отримано ботківницю. А в душі у кожного було випалено офонська земля, і не всі підозрювали, що це — надовго.

Сьогодні у них свято. День, коли зріх не згоди живих і мертвих, усіх і кожного, і серед інших — Ігоря з Н-ського полку.

Ігор був киянином.

Після афганської війни тривало всього один день.

Вони тільки встигли прилетіти туди й вивантажитися з літока — і потропили під жорстокій оргаліт.

Ігор втротав ногу, отримав ще кілька поранень, і того ж дня, тим же літоком повернувся додому.

Він мав досить забезпечених ботків, був одружений, володів зручною професією. Але афганська земля, на яку Ігор ледь устиг ступити, вже лежало в душі й продовжувала воювати.

(Закінчення на 9-й сторінці).

Фото Сергія П'ЯТЕРИКОВА.

«Гаряча» лінія

БОМБИ СЕРЦЯ НЕ МАЮТЬ

Надійшли повідомлення про повітряний напад літаків багатонаціонального сил на Багдад, під час якого загинули сотні жителів іракської столиці. Представники адміністрації і міністерства оборони США заявили, мова йде про місцеві об'єкти був військово-морським пунктом, який використовувался для управління іракськими збройними силами. Зі свого боку, Ірак поцілює про те, що союзне емісія завадала удару по бомбосховищу для мирного населення. Офіційні особи у Пентагоні визнають, що ця споруда використовувалась як бомбосховище протягом іраксько-іранської війни. Одному згідно з їхніми твердженнями, згодом вона була утримана і перетворена у командний центр. Як повідомляють іранські джерела, досі знайдено тіле 200 осіб і ще 300 загинули знаходились вкриті зруйнованого будинку. Заподознені морськостуденти передують з Багдада, що вони бачили десятки обгорілих тіл, серед них — багато жінок і дітей.

Генеральний секретар ООН Перес де Куельяр висловив глибокий жаль з приводу загиблих мирних іракців.

Як повідомляє американське військово-морське командування, під час польоту не іракським територію збито один суїдський винищувач F-5. Тим часом повітряні операції у неї над Іраном тривають. На землі знищено чотири іракські транспортні літаки, в танок вертоліт. Ще 33 іракські солдати здалися у полон союзникам.

РІШЕННЯ ЩЕ НЕ ПРИЙНЯТО

Адміністрація президента Буша розглядає можливість надати економічну і технічну допомогу Прибалтиці. Як повідомляють засоби масової інформації США, першим заходом у цьому напрямку може стати відкриття американським інформаційним бюро у Литві, Латвії та Естонії. Наступним кроком буде надання технічної допомоги прибалтійським республікам. Втім, наголосив офіційний представник Білого дому, остаточного рішення з цього приводу ще не прийнято.

ВІСНІ, ПАМ'ЯТІ!

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради
Української РСР

Головний редактор
Серій
ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Олександр БІЛИК
заступник головного
редактора

Анатолій ГОРЛОВ
заступник головного
редактора

Олександр
ЕМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент
АН УРСР

Володимир
КРАСНОДЕМСЬКИЙ

Леонід
САМОЙЛЕНКО
заступник головного
редактора

Борис
СНІДОРЕНКО
заступник головного
редактора

Анатолій
СОЛОНСЬКИЙ

Віталій СУДАЯ
відповідальний
секретар

Засновник —
Верховна Рада
Української РСР

Адреса редакції:
Київ, 47, вул. Нестора, 4

Рухається
на розв'язується
і не повертається

Души втілює
втілює в душі
Україні не завжди
збігаються з текстом
зрозуміти редакції.

Тираж 60955.

Тираж 64150

Паралельна ціна
на рік 19 крб. 80 коп.

Газета виходить
3 рази на тиждень.
У вівторок —
на 8 сторінок,
середу, чотирь,
п'ятницю та суботу —
на 16 сторінок.

УВАГА!

За технічною ланцюг
газети друкується
[9-16 стор.] викладено
мій 1 і 5 сторінок.

Не треба бути провидцем, але передбачити, що найпалкіші суперечки на третій сесії Верховної Ради УРСР свідатимуть напевно питання про проведення на території України референдуму про збереження Союзу РСР та визначення засад у відносинах між суверенними республіками. І змісту бюлетеня для таємного голосування. Інн завжди, точні зорі бують не в фактах різниці, а в почастішуваних суперечках. Щоб найточніше представити читачам всю широчину спектру депутатських думок, редакція вирішила висвітлити на своїх сторінках всі виступи у новому обсязі.

Олександр КОЦЮБА,
голова постійної комісії
Верховної Ради УРСР
у питаннях законодавства
і законності,
18 виборчий округ, м. Київ.

Якщо ми вчора здавали екзамени на демократію, випущили долаю Кримської Автономної Республіки, то сьогодні, я думаю, ми здаємо екзамени на парламентський устрій. Хоча б те, що я тому, що референдум відбудеться а переддень річниці колишнього основний тур виборів у парламент.

Мудрі законодавці знайомі двома основними факторами: Перший — це той, коли враховують реальні життя і чітко відображаються в законі.

І другий, це коли законодавець передає механізм виконання і створення його з тим, щоб не було суперечностей, не було протидії, не було «вілків» законів.

Ви знаєте, і ми бачимо сьогодні, що суперечності у законах веде до суперечних відносин між людьми, а відносно закону веде до війни між людьми. Через це, я думаю, ми сьогодні дуже уважно повинні підійти до питання, яке висноситься на обговорення, бо це питання майбутнього проведення роботи по укладанню Союзного договору і вирішенню питання про Союз, і республіку.

І хотів би сказати, що у нас є правові основи проведення референдуму 17 березня 1991 року. Це, перш за все, конституційні основи ст. 5 Конституції Союзу РСР і стаття 5 Конституції Української РСР, які передають проведення референдуму.

Повинні сказати, що з цього приводу у нас є і нормативні акти, закон Союзу РСР — про розмежування повноважень між Союзом РСР і суб'єктами федерації від 28 квітня 1990 року і про асекандрацію проведення референдуму Союзу РСР від 27 грудня 1990 року.

Як ви знаєте, існує постановка Верховної Ради Союзу РСР про організацію заходів щодо забезпечення проведення референдуму Союзу РСР у питаннях збереження Союзу Радянських Соціалістичних Республік, де чітко зазначено зміст бюлетеня і порядок проведення референдуму.

І не буду зупинятися на змісті бюлетеня для таємного голосування — у вас він є в проекті постанови і ви з ним знайомі.

Хочу сказати, що у нас є кілька варіантів постанови про проведення референдуму на території Української РСР. Б проект, який обговорювався у нас на Президії. При голосуванні голосували так: 14 — за, 3 — проти. Б проект депутатської більшості, який тепер має право на існування і має над собою конституційну основу.

Але я був би не відвертим, коли б не сказав про свої сумніви — як голова комісії і депутат, які мене хвилюють при розгляді цих питань. Наша комісія чотири рази розглядала це питання і за переважною більшістю голосів вносила проект постанови про порядок проведення референдуму на території Української РСР. В цей момент, на мій погляд, дуже виважено зроблено аналіз законодавства. Один тут, на мою думку, є серйозні суперечності, почну з Закону про розмежування повноважень між Союзом РСР і суб'єктами федерації. У статті 1 цього закону чітко визначені повноваження і передаються що референдум проводить Союз Радянських Соціалістичних Республік. Але я хотів би запитати себе як юриста, хотів би запитати себе, парламентарія, чи ці повноваження передає Союзу? І коли це було? У нас немає рішень ні Верховної Ради ніяких складання.

Я хотів би звернути вашу увагу на Союзний договір від 31 грудня 1922 року, де в жодному місці не передбачено передачі повноважень по проведенню референдуму. Очевидно, Союзу треба було б з великою повагою відносно до думки союзних республік, до їх кнайвчеських органів — Верховної Ради — виважено розглянути це питання.

Хотів би звернути вашу увагу на те, що це перший народний референдум, який проводиться за всі роки Радянської влади. І мабуть, потрібно було вирішити це питання на 31-й нараді депутатів. Я вказав доповідь про це, що шло там голосування. На засіданні Верховної Ради Союзу зареєструвалось 418 депутатів. «За» — висловились 306 депутатів, «проти» — 44, «утримались» — 36 і не голосували 30. Чи могли такі кнайвчеські питання вирішувати 306 народних депутатів Союзу РСР?

Важливо це питання надзвичайно важливим. Адже ми повинні встановити нормальні, цивілізовані парламентські взаємини з Верховною Радою Союзу РСР, з тим, щоб поправити те, що зроблено дещо поспішно.

Хотів би звернути вашу увагу і на такі питання, у нас не вирішено, чи буде в майбутньому федерація чи ні. Якщо федерація, то не знаємо, якою вона має бути. Ми можемо про себе думати краще, може гірше, але судити про нас не по тому, як ми про себе думали, а що робимо.

З 1985 року ми стали свідками націоналістичних суперечностей, кривавих сутичок. Якщо це відноситься до оновленої федерації, то, навіщо, у мене рука не підніметься натиснути кнопку за таку федерацію. Все це проблеми нашого Союзу. Я комуніст,

виступаю за договір, але я прошу, щоб ми задумалися над цими питаннями. Тому що як ми основу закладемо так потім і будемо вирішувати ці питання, розв'язувати суперечності.

Якщо ми говоримо про федерацію, то вона завжди спирається на закон. Візьмемо, наприклад, Німецьку Республіку, чи Австрійську, Швейцарську. Це типові федерації, і в них чітко діє основний закон — конституції. А ось договір 1922 року має в своїй основі конфедераційні основи.

І ще одна особливість. Навіть у союзному законі закладено право сесії, а не постійної палати Союзу. Отже вийд з Союзу передбачено це договором 1922 року, але цього немає в Законі про розмежування повноважень. А раз є право сесії, ми повинні мати і можливість реалізації його. Тобто, республіка може не погодитися з нормативними актами союзного органу. Ми це право закріпили у себе статтею 7 Конституції Української РСР. І, думаю, що це потрібно тек врахувати при вирішенні такого питання.

Хотів би сказати і про те, що немає чіткості в статті 8 Закону про розмежування повноважень. Справа в тому, що Союз, який приймає цей закон, не передбачає повноваженням союзної республіки у вирішенні питання про референдум.

Отже, є проекти, які вносять більшістю і їх вносить Президією. Разом з тим ми маємо і своє право створити якийсь новий бюлетень. Думаю, що проект, який ми редакції, проголосовані питання, які не суперечать тому, щоб республіка чи населення могли голосувати «за» чи «проти» Союзу. Але в питанні такого змісту: «Чи вважаєте ви необхідним, щоб Союз Радянських Соціалістичних Республік став Союзом Радянських Суверенних Республік». Це відповідало не тільки вимогам, а й Конституції, бо статтею 68 чітко передбачено, що Українська Радянська Соціалістична Республіка — Суверенна Радянська Соціалістична держава.

На шляху до референдуму було б звернутися і до конституції Союзу РСР, в якій наголошено на необхідності, щоб розроблявся з усіма новими суперечностями. Ось у статті 3 записано, що результати голосування по Союзу-РСР визначати в цілому з урахуванням голосування по кожній республіці окрема, а механізм цього немає. Щоб не вийшло так, що ми проголосуємо за нього або хтось за нас проголосує. У пункті 10 записано, що рішення референдуму є єдиним. Це так тай, а ось кайвчеську і мене приєднати до неможливо.

Враховуючи сказане, я прося би вас, шановні народні депутати, уважно розглянути обидва проекти, визначитися з ними, але прийняти такий документ, щоб народ, який висловить свою волю, знав, якого він хоче Союзу і якого хоче Союзного договору.

Юрій ЄЛЬЧЕНКО,
122-й виборчий округ,
Черкаська область.

Я не маю прямого повноваження говорити від нашої підкомісії і тільки як особисте роз'яснення. Хотів би сказати про окремих пропозиціях, які були внесені на розгляд підкомісії з питань міжреспубліканських відносин. Відносна я записався на виступ і хотів би від себе, як депутат, висловити своє ставлення до питання, що розглядається. У нас на підкомісії було введено 4 пропозиції.

Перша. Провести паралельний республіканський референдум. За цю пропозицію проголосувало 7 депутатів.

Друга пропозиція — зміняти текст бюлетеня на новий, запропонований депутатом Червоном. Текст цього бюлетеня такий: «Вважаєте ви, що Союз РСР повинен перетворитися у співдружність суверенних держав, в якій при дільності цільності гарантованої співдружності між державами? За це проголосувало 3 депутати.

Вже після засідання підкомісії своє формулювання подав депутат Косів. Воно має такий текст: «Вважаєте ви, що Союз РСР повинен перетворитися у співдружність суверенних держав, які визнають неприйнятність Декларації про державний суверенітет, діють за принципом взаємного співробітництва, гарантують реалізацію прав і свобод кожної людини, всіх націй, етнічних та релігійних груп».

Третя пропозиція — визначити визначення Верховною Радою СРСР Декларації про державний суверенітет до проведення референдуму. За цю пропозицію проголосувало 4 депутати.

І остання, четверта пропозиція — референдум взагалі не проводити у відповідності із запропонованим Верховною Радою СРСР текстом питання. За цю пропозицію проголосувало 7 депутатів.

Таким чином, в результаті голосування пропозиції комісії не ділилися агоди. Жодна з них не набрала більшості голосів. І доручили творити новий текст питання, що про Президію Верховної Ради УРСР. Шувальні немає, а товариш Корієв і вчора, сьогодні, не сидить в кабінеті, а в кабінеті, таким чином, я інформую вас від імені підкомісії.

А зараз дозволяю скористатися своїми депутатськими правами і сказати по даному питанню таке.

Я хочу, шановні депутати, насамперед, підкреслити, що, виступаючи від імені своїх численних виборців, з якими могодішно спілкувався, і від себе особисто підтримую чітко бюлетень, що висноситься на референдум СРСР 17 березня.

Без перебільшення можна сказати, що історія сьогоднішнього дня України не вийшла з нас на словах, а на ділі його доля і нехай сам народ вирішить, чи хоче він суверенного республіку у федерації держав таких же рівноправних суверенних республік, чи він проти цього.

(Закінчення.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Світлана ВІКТОРОВА.

15 лютого 1991 року. № 32

ХТО Є ХТО

ЖИТТЯ І СВЯТОСВІТІ

КОНСЕНСУС

— Як на мене, афоризми, афоризми! — це лише латинська абстракт розумів людини над собою, над життям. Ви — афоризм поет, і мова ваша афористична ніяк не провадить мітінгових афоризмів. Тому пропонуємо вам гру: на маю афоризми, а ви складаєте їх на власне життя, на своє отримання і продовження.

Отже — Рамон Гомес де дель Серра: «Світлий гудукало посилає у жодній сорочці не

стесало — це не мистецтво мільйонів! Ми духовно зазнали, істотно похитнули духовного над матеріальним, і сталося те, чому, що ми були задоволені матеріальним і в мистецтві, і в філософії, і в науці у поведінці. Людина ж складається з двох начал: тваринного і божественного. Подвійні тваринні і божественні початки в людини — це божественного, небесного — ось на сьогоднішнє завдання і однієї людини, і нації. Воно ми через розсудливість працюємо стати ходити на чотирьох, як мавпи, і перестали дивитися в небо.

Олександр Абдуло: «Я — проти того, щоб усі були бідними, але гордимися за те, щоб усі були гордими, але багатими».

— Це все потрібно відтиснути паралельно. Ми згідно з попередньою ідеологією робили тільки рух до доброту, забуваючи, що він може бути найбільшим лихом, коли замикається сам на собі. Сенс людського життя — боротьба. За себе, за інших. Я б тут додав слова Франка: «Люди, люди, а ви брати. Я для Вас рад жити, Серця своє кров'ю рад Ваше горе змити».

А що кров не змиє, змиє. Спалимо вогнем то. Лиш борючись —

значить жити!

Vivere temetipso! — Гор Відал (про Роберта Кеннеді): «Справа не в тому, що Боб погано громадянських прав. Він просто не знає, що це таке».

— Справді, наша біда в тому, що у нашого брата-депутата назва націоналізм, загальнодемократична сидімої, правова культура. Нас завжди виховували в розумінні, що ми — залесений народ, «молодий брат». Ми й досі — раби твердження, що Україна ніколи не мала своєї державності. Це так просто і сидімої не використовується, а лише наша державність, суверенітет можна вирішити усім нашим проблемами. Я — за будь-який Союз, але ми повинні жити за своєю Конституцією, а не за своєю конституцією.

Торнтон Уайтлер: «Я лоскотю Божого неба сміється. Я загублю божий одвіт, і я, являюся безсмертним божим, а він ніколи не бачить...».

— З сім'єю мені погано. Моя дружина завжди розуміла мене і допомагала мені. Є у мене й два доньки, а жінки і в нас давнього вуса, бо вони засвоїли багато більше інформації, ніж я. Сонди володіють мовами, займаються літературою, поетом, перекладачем, поетом, поетом, поетом. Тому я бачу з жінками божественне начало, і це відбивається у моїх віршах. От жаль тільки, що і в жінках, як і в чоловіках, є цю запрограмовану: одні покладатимуть від ботини, інші — від туди, хто їм служить.

Олександр Міндін: «Убийство невинних — це і терор. Навіть коли ми без усякого провини можна покарати...».

— Поїд в Прибалтику і перепитай особисте диво. Та велика трагедія відкрилася багатьом так, що дамо маю відкритися їм, тільки не внаслідок. Божа покладає справжнє обличчя командно-адміністративної системи. Багато хто сьогодні відверто каже: «Масло, ким тебе знаємо...».

— Той же Голобородько: «В СРСР найвища цінність — кулема...».

Ми повинні все зрозуміти, щоб на Україні цього не було!

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

Віталій ШВЕНЧЕНКО

ПАВЛИЧКО Дмитро Васильович, Збарзький афоризм овару № 111, що на Тернопільщині, 1919 році народився українцем, член Демократичної партії України (ДемПУ). Значення Лявська деривативіст імені І. Франка, філософ, поет.

Голова Комісії Верховної Ради УСРР у заборончаних справах. Входить до опозиції в парламенті.

Не всі співвають лебедину пісню. Але люди вірять у перемогу. Та й справжнє ми-

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

не

СВОЄЮ ТУЦІЄЮ

не мистецтво
духовно заке-
риоритет ду-
риалним. І
що ми були
стами і в
філософії, і
людини
двох начал:
мистецтвенного,
і піднес-
ного, небес-
сьогодні зав-
людини, і на-
рештську пра-
ходи на
і перста-
ро.

Абдулов:
ого, щоб усі
але гордім,
усі були гор-
дім.

потрібно здій-
лю. Ми згід-
ідеологією
добробут,
і може бути
ко, коли за-
собі. Секс
бороть-
і інших. Я б
Франка:
ваш брат.
жати,
кров'ю рад
жати.

А що кров не зможе
змиє,
Спалимо вогнем то.
Ліш боротись —
значить жити!

Вітере мені!
— Гор Відал (про Робер-
та Кеннеді): «Справа не в
тому, що Боб проти грома-
дянських прав. Він просто не
знає, що це таке».

— Справді, наша біда в
тому, що у нашого брата-де-
путата низька національна,
загальнодемократична свідо-
мість, правова культура. Нас
завжди виховували в розу-
мінні, що ми — залежний
народ, «молодий брат». Ми
й досі — раби твердження,
що Україна ніколи не мала
своєї державності. Це так
просто і свідомості не вко-
рінюється, а лише наша дер-
жавність, суверенність може
виіршити усі наші проблеми.
Я — за будь-який Союз, але
ми повинні жити за своєю
Конституцією, а інші наро-
ди — за своїми конституці-
ями.

— **Торнтон Уайлдер:** «Я
лоскочу богиню — вона смі-
ється. Я загуюлю богині очі
і, клянусь безсмертними бо-
гами, вона нічого не ба-
чить...».

— З сім'єю мені пошас-
тило. Моя дружина завжди
розуміла мене і допомагала
мені. Є у мене й дві доньки,
в яких я вже давно дечого
вчуся, бо вони засвоїли наба-
гато більше інформації, аніж
я. Обидві володіють мовами,
займаються літературознав-
ством, перекладацькою спра-
вою, мої помічниці. Без них
я не зміг би, наприклад, пе-
рекладати Шекспіра. Тому я
бачу в жінках божественне
качало, і це відбивається у
моїх віршах. От жаль тільки,
що і в жінках, як, певно, і в
іноземній людині, є щось запро-
грамоване: одні походять від
богинь, інші — від тих, хто
їм слугував...

— **Олександр Мінкія:**
«Убивство невинних — це і
є терор. Нам показали, як
без усякої провини можна
покарати...».

— Події в Прибалтиці я
пережив як особисте лихо.
Ця велика трагедія відкрила
багато так, що давно ма-
ло відкритися їм, тільки не
таким шляхом. Вона показа-
ла справжнє обличчя команд-
но-адміністративної системи.
Багато хто сьогодні відверто
може сказати: «Маско, ми
тебе знаємо...».

— **Той же Голобородько:**
«В РСРП найшвидша черга
— кулеметна...».

— Ми повинні все зроби-
ти, щоб на Україні цього не
було!

Вів бесіду
спеціальний кореспон-
дент «Голосу України»
Володимир СКАЧКО.
Фото
Віталія ШЕВЧЕНКА.

Що турбує

МІЛІЦІЯ: НАС МАЛО

У Міністерстві внутрішніх
справ УРСР відбувся черго-
вий брифінг за участю нача-
льника республіканського
Управління охорони громад-
ського порядку генерал-ма-
йора О. Войцеховського, на-
чальника Управління вихов-
ної роботи, громадських
зв'язків та інформації ге-
нерал-майора О. Боровника, ке-
рівників кількох обласних та
міських УВС.

Тема брифінгу — спільне
патрулювання, його перші
результати. Власне, тема
вже втратила тривожно-сен-
саційну гостроту. Отож, на
брифінгу просто констатова-
но: патрулювання як патру-
лювання, без автоматичної
зброї, без бронетехніки і, як
правило, пішки. Старшим
патрулю, незалежно від зван-
ня, призначаються представ-
ники міліції, оскільки саме
вони є фахівцями правоох-
оронної справи. Солдати ж
відбираються досвідчені й
дисципліновані. Усі питання
обов'язково погоджуються з
місцевою владою. Підкресле-
но: жодної скарги, жодної
конфліктної ситуації не бу-
ло.

Складається враження, що
відомий Указ прийнято не
стільки з огляду на зростан-
ня вуличної злочинності (хоч
це теж, як кажуть, має місце),
скільки з огляду на ста-
справ у самій міліції, зокре-
ма у підрозділах патрульної
постової служби. Приміром,
у Києві, цитую прес-реліз,
«територія перекривається
патрульно-постовими наряда-
ми лише на 10%. Така ж
ситуація склалася в Донець-

ку, Дніпропетровську та ба-
гатьох інших містах». У ці-
лому по республіці не виста-
чає для патрулювання 20 ти-
сяч чоловік. Отже, армія чим-
ось допомогла — але тіль-
ки там, де є гарнізони, тобто
у 97 містах. А на селі? А в
райцентах? Отже, пробле-
ма не знята. І, на думку
представників МВС, парла-
мент і уряд рано чи пізно
змушені будуть її вирішувати,
якщо йдеться про побу-
дову правової держави. До
речі, у цивілізованих краї-
нах, в Італії, скажімо, армія
теж допомагає поліції. Але
ж там інший рівень оснаще-
ності правоохоронних орга-
нів. Приміром, у Франції на
56 мільйонів населення кор-
пус спеціальних поліцей-
ських сил нараховує 4 тисячі
чоловік. На Україні ж, де
населення майже таке саме,
підрозділи ЗМОН нарахову-
ють усього 900 чоловік. Те ж
саме — з технічним забезпе-
ченням. Воно у нас — кон-
курентоздатне за міжнарод-
ними стандартами (ті ж бро-
нежилети, їх у нас готові
купувати інші держави) —
але всього цього дуже не
вистає, та й обходиться воно
недешево. Дешеві, як сказав
генерал Боровник, тільки кий-
ки. Але за правопорядок від-
повідають все-таки не кий-
ки, а люди, певним чином на-
вчені й забезпечені. Простим
механічним розширенням
штатів тут не обійдеться. По-
трібен час, потрібні засоби.

Віталій ЖЕЖЕРА,
спеціальний кореспон-
дент «Голосу України».

Ініціатива

НА СЛОБІДЦІ — НОВОСІЛЛЯ

У той час, як багато під-
приємств Одеси, місто віцло-
му ке тільки тихенько хоро-
нить гучно проголошену про-
граму «Житло-2000», а й
подекуди поминки по ній уже
справляють, у виробничому
об'єднанні «Пресмаш» близь-
ко 200 сімей робітників і
спеціалістів святкують ново-
сіння. На однопверховій
Слобідці щойно прийнято в
експлуатацію висотний буди-
нок-красень, споруджений
об'єднанням господарським
способом.

— Ми вирішили ні від ко-
го не чекати милостині, а
своїми руками здійснити на-
шу програму «Житло-2000»
вже до 1994 року, — каже
генерал і директ об'єд-
нання **Вихватей**. — А
оскільки Одеса на той час
визначатиме 200-річчя, то
й для міста дещо зробимо.

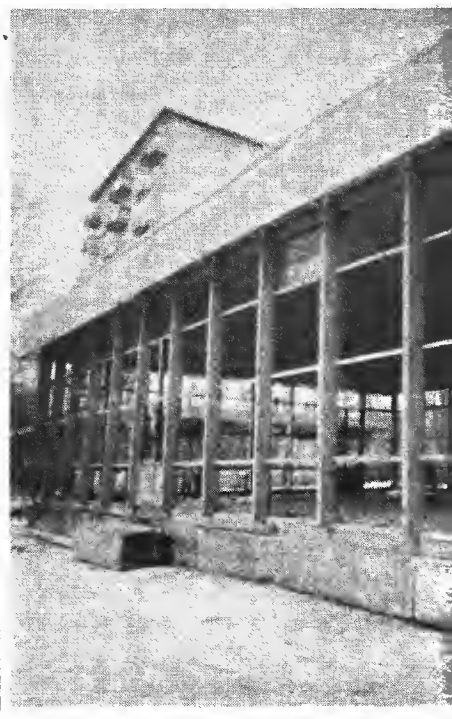
— Звідки ж сили, засоби?
Об'єднання, що, змінило про-
філь роботи?

— Та ні, як і раніше, в-
пускаємо широко відомі в

країні унікальні преси й тер-
мопластавтомати. Але водно-
час взяли в руки й кельму.
Наше ремонтно-будівельне
управління, налагодивши на-
дійні зв'язки з постачальни-
ками будівельних матеріалів
з найвіддаленіших куточків
країни та організувавши влас-
ну роботу на об'єктах вахто-
вим методом, встигає багато.
І не тільки в спорудженні
житла. Дитсадок, майстерні
«Міськгазу», диспетчерський
пункт трамвайно-тролейбус-
ного управління — то теж
справа рук його працівників.
Щойно розпочали будівництво
кінотеатру.

Ще більш плани на май-
бутнє. А щоб не стали вони
мильово бульбашкою, то ви-
рішили створити свою проєкт-
но-будівельну фірму. Спо-
руджуємо власну базу залі-
зобетонних виробів, цегель-
ний завод. Одне слово, по-
дружили прес із кельмою.

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент
«Голосу України».

ПРАВДА... НА РІЗНИХ ПОВЕРХАХ

— 3 чуток і насправді

«Д інформація с ці-
ша в «анків», — бо а я
від одного народного депу-
тата. Звісно, він перебільшує,
але в цьому порівнянні є
гірка правда. Якби про
Львівщину та й загалом про
Галичину була об'єктивна ін-
формація, а не тільки вис-
микнуті із контексту суспі-
льно-політичної картини
уривки «мостостей чікомуб
не вви я-«що при-
вид», як начебто єлилися
в наших краях і чатусь на
всіх, хто не поділяє позицій
місцевої влади. Одна дезін-
формація породжує іншу, аж
чебто за прикладом Литви
створено у Львові. Скажу,
що це небилиця, бо у Льво-
ві немає кого і від кого ря-
тувати. Ліви і праві опоне-
ти послуговуються єдиною
збробою — словом. Дуже часто
ці слова і солони, і перчені,
і гострі, мов списки. Але сло-
ва є слова, отже, ніякого
підґрунтя для створення ко-
мітету порятунку не було й

прес-конференції. Нерідко на
них доводиться чути пові-
домлення про одні й ті ж
події, але коментуються во-
ни по-різному. Зіставляючи
текст і підтекст цих повідом-
лень, можна визначити та-
кий-сякий алгоритм істини,
яка спокійвіку тримається
золотої середки.

На останній прес-конфе-
ренції в об'єкті комісії було
розвіяно дезінформацію
про аналог комітету націона-
льного порятунку, який на-
чебто за прикладом Литви
створено у Львові. Скажу,
що це небилиця, бо у Льво-
ві немає кого і від кого ря-
тувати. Ліви і праві опоне-
ти послуговуються єдиною
збробою — словом. Дуже часто
ці слова і солони, і перчені,
і гострі, мов списки. Але сло-
ва є слова, отже, ніякого
підґрунтя для створення ко-
мітету порятунку не було й

немає. Та оскільки компартія
на Західній Україні опини-
лася в опозиції, що зреш-
тою давно не є секретом, на
обласній партійній конферен-
ції, яка відбулася в листопа-
ді минулого року, було за-
пропоновано створити при-
обкомі партії комісію захис-
ту громадянських прав ко-
муністів і безпартійних. По-
відомлення про створення
такої комісії і прізвиська де-
в'яти її членів було опуб-
ліковано в обласних партій-
них газетах ще задовго до
литовських подій.

А потім страх, спрхичне-
ний кровопролиттям у Лит-
ві, про яке навіть Президент
дизнався аж наступного ран-
ку, зробив свою справу...

На прес-конференції ви-
ступив доктор юридичних на-
ук Петро Рабинович. Він
детально розповів про нап-
рями роботи комісії, головна

мета якої —
правову куль-
допомогати с-
сультаціями,
при цьому і
державної ст-
ді комісії в
працівників
тілі і правох-
Словом, і м-
і справа потр-

Протягом т-
звернулися м-
партійні, які
тяжкі матері-
погане опале-
рах, на відм-
ці виконувати
куратори, йш-
чесні і гіднос-
сейович пояс-
підкаже ска-
го звертатися
рапетвничий
думку, не за-
слушала цьог-
професора, м-
поскаржитися
на четвертому
ку, де я меш-

ВІДРОДИТИ СЛАВУ КИЄВА

Київ — одне з двадцяти
міст-центрів світових історич-
но-культурних надбань. Як від-
родити славу першої столиці
східнослов'янської держави?
Що для цього треба зробити?
Ці питання ставляні й шукає-
ні на них відповіди учасники
«круглого столу» партій та
громадсько-політичних органі-
зацій при Київській. Вони, зо-
крема, зазначили, що через
три роки святкуватиметься
500-річчя Магдебурзького пра-
ва в Києві, що забезпечувало
право самоврядування міста.
Проте й досі не існує реаль-
ного закону «Про столицю Ук-
раїни», необхідність якого
підтверджує саме життя.

Представники партій та гро-
мадсько-політичних організа-
цій прийняли звернення до
Верховної Ради УРСР та жите-
лів Києва. У ньому пропону-
ється декілька пунктів, що
регламентували б функції
майбутнього документа. Сер-
ед них — створення норма-
тивної бази для відродження
Києва як одного з центрів са-
моді культури і збереження і
примноження культурної спад-
щини, захист прає представни-

нів усіх етнічних і мовних спі-
лностей, що проживають у
Києві, відродження історичної
традиції самоврядування Кне-
са, впровадження ринкових
відносин і підприємництва в
економіці міста, створення
сприятливих умов для залу-
чення іноземних капіталів та
прогресивних технологій у Ки-
їві та на Україні.

Були задокументовані й
права, яких закон має надати
столицькій Раді. Вона, насам-
перед, повинна мати змогу
приймати нормативні акти для
прискореного переходу на
ринкове регулювання і розан-
ток соціально-економічної сфе-
ри та підприємництва, у тому
числі при астановах оподат-
кування і пільг, а також у фор-
муванні бюджету й аюпних
фондів. А також мати право
законодавчої ініціативи, віда-
ти, нористуватися і розпоряд-
жатися землею та іншими при-
родними ресурсами, впровад-
жувати заходи щодо захисту
тоаврного та інших ринків Ки-
єва, маючи на увазі забезпе-
чення інтересів населення і
гостей міста; астановлювати
надзвичайний стан при аннік-
нованні загальноміських кризо-

вих ситуацій, великих аварій та
стихійних пих і т. п.

У документі, згідно з роз-
роблюваним законом, напого-
шується, що всі державні ус-
танови, які провадять свою ді-
яльність на території Києва,
мають неруваатися нормами,
астановленими Радою столиці,
що не суперечать Конституції
УРСР та міжнародному зако-
нодавству.

Тут же зазначено, що закон
поавнен передбачати порадон
функціонування органів дер-
жавної влади та управління
України, а також іноземних
представництв та установ на
території столиці. Сюди ахо-
дять порядок та розміри пла-
ти за оренду або придбання
землі, будівель та інших об-
єктів установам, пов'язаним
з виконанням функцій столиці,
статусу територій, на яких роз-
ташовані ці установи, житлових
та побутових пнтаєн працівни-
ків цих органів, інші питання
взаємодійності між Радою сто-
лиці, Верховною Радою УРСР
та Радою Міністерів УРСР.

Володимир ТЕТЕРУК,
спеціальний кореспон-
дент «Голосу України».

СКА

«Україна
на в творі»
експозицію,
Хмельницький
робничих м-
виставлено р-
домі за меш-
тори ж у час-
ли утисків та
зав поет Па-
цїла плеяди
го часу, що
машій свідом-
душеного від-

Нині усі т-
дають колек-
кого художн-
ий стиль,
школи, зокре-
ська, Закарп-
ка, Івано-Фр-
ші. Приміро-
дожника Ва-

НЕСП

Складність
економічної
тивно познач-
дінці. Остані-
типовим яви-
назвати немо-
зертливостю.
школи, з лік-
8 лютого, по-
тячому санат-

ПОБІДЦІ — НОВОСІЛЛЯ

ВДА.

HA PI3

О ЧАСИ

Ця архітектурна споруда виросла на нінсянь-ких Нинах, наче гриб, а нінсяньці дослідились у ентузіазм. Кулінарія — осявчий павільйон — радісно гадляла м'яшенню маснаву. Ворсія про пнябар у суворі чесні гонімих «зеленого змія», ані надто смішна, до уваги

Та через два тижні енергійної праці будівельників рептом зникли. На трісм. Обширний силос, фанерою та металом павільйон в цілому нікому не знадобився. Частини, як свідчить фото, прийнялися до впадоби бегемот. Слід додати, що будувати на цьому місці наперше: попередній павільйон своїми частинами подібався значно більші. І зник час швидко. Обширний силос та фанерою та металом павільйон в цілому нікому не знадобився.

ВДА... НА РІЗНИХ ПОВЕРХАХ

ВІД

На останній прес-конференції в обкомі компартії було розкрито дезінформацію про аналог комітету національного порятунку, який на часі за прикладом Литви створено у Львові. Скажу, що це небилиця, бо у Львові немає кого і від кого рятувати. Ліви і праві опоненти послугуються єдиною зброєю — словом. Дуже часто ці слова і солови, і перчепи, і гострі, мов списи. Але слова є слова, отже, ніякого підґрунтя для створення комітету порятунку не було й

А після страх, спричинений кровопролиттям у Литві, про яке навіть Президент дізнався аж наступного ранку, зробив свою справу...

На прес-конференції виступив доктор юридичних наук Петро Рабінювич. Він детально розповів про наслідки роботи комісії. Головні

Протягом тижня до комісії звернулися комуністи і безпартійні, які скаржилися на тяжкі матеріальні умови, на погане опалення в квартирах, на відмову адміністрації виконувати рішення прокуратури, шлося про образи честі і гідності. Пстро Мойсейович пояснив, що комісія підкаже скаржникам, до кого звертатися, та й психотерапевтичний ефент, на його думку, не зайвий. І коли я слухав цього симпатичного професора, мені захотілося поскаржитися йому на те, що на четвертому поверсі будинку де я мешаю, працює не-

мве аоди. Вона сюди просто не доходить. Куди тільки не зверталися сусіди.

Але ж до чого тут комісія захисту громадянських прав? Адже сама її назва лакає. Бо наводить на думку про те, що цим правам по-всякчас загрожує небезпека. У вищійшій політичній ситуації навіть невдале формулювання може таїти в собі вибуховий заряд.

Професор з газети дізнався про те, що він є членом згадуваної комісії. Чомусь ніхто не спромігся подзвонити йому попередньо. Втім, він сприйняв це як доручення, яке виконує сумлінно, а не як зазіхання на його громадянські права. А це без остраху подумав: а що, коли завтра прочитаю в якійсь із газет своє прізвисько й дізнаюся, що я є членом якоїсь ліги, комісії, комітету, загону тощо?

Оксана ТЕЛЕНЧІ,
власний кореспондент
«Голосу України».

У Давній Греції так народжувались міфи. Скажімо, про Сізіфе..

Михайло САЧКО.
Фото автора.

ВІДРОДИТИ ЛАВУ КИЄВА

ертій та гро-
х організе-
рвання до
РСР та жите-
в пропону-
унтів, що
б функції
мента. Са-
ення норма-
відродження
і центрів сві-
барення і
турної спад-
представни-

[illegible]

Тут же зазначено, що закон пропонує передбачити порядок функціонування органів державної влади та управління України, в тому ж іноземних представництва та установ на території столиці. Сюди входять порядок та розміри плавати за ордену або придбання ідентифікаторів, будівель та інших об'єктів, які належать до власності, в виконання функцій місцевих урядів, територій, на яких розташовані ці установи, житлових побутових питань правління цих органів, інші питання взаємовідносин між Радою столиці, Верховною Радою УСРР та Радою Міністрів УСРР.

Хроніка культури

СКАРБИ ОБЛАСНОГО МУЗЕЮ

«Україна а серці, Україна а теорії» — так названо експозицію, розгорнуту в Хмельницьких художньо-ремесничих майстернях. Тут настановлено роботи, добре відомі за межами країни. Автор їх у часі застою зазнав утисків та гонінь. Як сказав поет Павло Гринь, це ціла плеяда художників тої доби, що перебували у вигнанні й відмовили час записати відомості про їхнє творче подорожжя.

Нині усі ті полотна складають колекцію Хмельницького художнього музею. Різний стиль, колорит, різні школи, зокрема — Чернігівська, Закарпатська, Київська, Івано-Франківська та інші. Приміром, роботи ху-

рожного, який створив власну жіночню школу, музей прадава, вже після смерті автора. Ліше наприкінці цього Задорожний отримав майстерню. На міжнародній виставці впродовж роботи «Роскошала» отримав спеціальний приз «За відтінлення національного». До речі, «Роскошала» якраз і представлено на виставці.

Сьогодні виставка вартує увагу «У колорі» Ф. Магелана, «Величчя» Н. Делісової, «З дитинства» П. Гончара, «Тарасова княгиня» А. Антошка, «З осінніх мелодій» І. Марчука.

Надія ПАКУЛЬКО.

Хмельницький,
увагу _____

— Зверніть увагу

НЕСПОЛІВАНІ МАРШРУТИ

Складність політичної та економічної ситуації негативно позначається на поведінці. Останнім часом стало типовим явище, яке можна назвати немотивованим дезертирством. Ідуть з дому, зі школи, з лікарні. Приміром, в лютого, посядаючи у двохсотгектарній садибі, аби не

Ставищенського району Київської області, подалися у наядри десятилітній Славко Федосимський та на річ молодий Толік Нечай. Лише наступного дня правоохоронні органи вдалося знайти надривників аж в Умані Черкаської області.

Факт значајка —

«ПАЛАЧ» —
ХОЧ ПЛАЧ!

[illegible]

Юрий ЧЕПУРНОВ.

ЕДУАРД ЛАШУТІН: НА МІЙ ПОГЛЯД, ІСНУЄ ЛИШЕ ОДНА МОЖЛИВІСТЬ ВВЕДЕННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН У РЕСПУБЛІЦІ — ЦЕ МЕТОД ПАРАЛЕЛЬНОГО ЕКОНОМІКИ.

Наша економіка хвора. Щоб зрозуміти цей висновок, не треба мати диплом економіста — варто подивитися на порожні полиці магазинів. А ли почуватися на нашому ринку завіди підприємств, які вкладають свої капітали у розвиток тих чи інших галузей вітчизняного господарства? Як тіти прогнози, турботи? Про це миш кореспондент розмовляв з віцепрем'єр-міністром «Єдла» і директором спільного радянсько-українського підприємства «Єдран» із філіялами на Україні та в Респі Едуардом ЛАШУТИНІМ.

— Ви часто буваєте на Україні, але, мабуть, не асистаєте за подіями, які відбуваються в країні. Адже Указ Президента входить майже щодня. Чи не змінилися ваші плани щодо діяльності фірми «Єдла», «Єдран» на українському ринку?

— Мої плани ще не визначилися остаточно. Що ж стосується планів фірми, ні і контролю, то в сьогоднішній дуже нестабільній ситуації важко щось прогнозувати і відповідно будувати ніші плани. У такій обстановці прийнято очікувати.

— Ви маєте на увазі нестабільність на Україні як цілому а СРСР?

— Україна органічно пов'язана з іншими республіками, тому обстановка тут відображає ситуацію, яка склалася в країні.

Нещодавно парламент заснував Інформаційний Рад Рад Республіки, де викладено ті кроки, які уряд України планує зробити наближчим часом на шляху до ринку. А яка ваша думка щодо можливості встановлення саражних ринкових відносин у республіці?

На жаль, у країні більше теоретії, про ринки, а і адміністрації, намагаючись мені бронунації, рух. Україна є в даний раз частково поверхні. Іншими словами, потрібна систематична робота спеціалістів, які добре знають, що таке ринок. Але це мають бути спеціалісти, котрі розуміють, що це спадщина централізованої і монополізованої десятиріччями в руках державного управління, адже вона виховала цілу армію керівників з певними якість, які сьогодні відіграють головну роль в управлінні гігантською промисловістю.

Перевести її під таким керівництвом на новий рівень управління, на роботу в умовах «вільного ринку» без катаклізмів просто неможливо.

— А хто це може зробити?

— Це завдання швидше і легше розв'язати неоплаченими спеціалістами. Але треба терміново створити в республіці нову правову базу, але до цього, мабуть, все ще не готовий парламент республіки.

— Якщо ж нас зрозуміти правильно, то ви не вірите в реалізацію цієї ринкових відносин на Україні?

— У межах існуючої концепції СРСР реалізувати ідею ринку в одній окремо взятій республіці рівнозначно спробам реалізувати ідею побудови соціалізму в окремо взятій країні. Результатів всім відомо.

Необхідно шукати третій шлях, тобто ні централізовані ідеї ринку, ні ринковий у його справжньому розумінні, інакше важко уникнути суєротації концепцій і хаосу.

На мій погляд, існує лише одна можливість встановлення ринкових відносин у республіці.

система сплати податків з них. Ухвалення законів про прогресивне оподаткування, обумовлених в обсягу об'єктивності декларованих доходів, але з точним зору не похвалення коїтів, а лише їхньої наявності, аналогічно реформу можна було провести практично з тим же успіхом. Якщо не бачили. Але люди переконалися б, що торжествувало право, а не свавілля. А якщо б не брав на себе об'єкти чужих грошей, бо це тягнє за собою оподаткування. Така система має функціонувати достроково і бути офіційною підставою політичного курсу. У такому ж варіанті, як на мою думку, практично сталося адміністративне вилучення «залишків» грошей у населення. Думаю, що гроші, які ще залишилися на руках у людей, підляснуть купівельної ліквідації на нашому і без того дефіцитному ринку.

ПІДВЕСТИ ПІД МІНУЛИМ

ПІД МІНУЛИМ

ПІД МІНУЛИМ

— Едуарде Івановичу, економіка і політика пов'язані між собою. Чи стежите ви за політичними життями в Україні, у республіці? Як, на вашу думку, чи внаслідок перебудови до українців програм, що введе країну на цивілізований шлях розвитку?

— Звичайно, стежу, аналізую. На жаль, спадщина багаторічної ідеологічної монополізації настільки велика, а емоції, які нагромаджувались у всіх прошарках населення виснажили навіжкопальне існування всіх поколінь і всіх народів Союзу, настільки сильні, що чекати якоїсь нудності у боротьбі за право реалізувати свої концепції не доводиться. Поки що більшість партій і рухів, які народилися, поступово атрофують у мікроскопі боротьби, доводили буди-ними засобами, переваги пропонувані ними програм. Але, на мій погляд, в окремих партіях вони відсутні зовсім, а в багатьох — неконструктивні.

Постраждають від цього перш за все ті, хто своїм голосом на виборах через власну недосвідченість доводять, можливо, малодосвідченим політикам або, навпаки, досвідченим політикам прийти до влади. Дивиться все сильніше виявляються симптоми ворожнечі між утворюваними. Мені шкода застать, що країна на межі перебудови, але на жаль, але більший за територією і можливими наслідками, Лівана.

— Ви, мабуть, перебільшуєте.

— А хіба ви самі не помічаєте, як все більше й більше виявляється нетерпимість до комуністичної партії? З'являються тендеції до повільної «зуб за зуб, око за око».

Мені, коли це чує, хочеться вигукнути: «Люди! чи християни ви?». Уявіть собі: завтра діти колишніх членів компартії почнуть за спритності з'являтися з новими рахунками з дітьми колишніх демократів, лібералів, консерваторів, православних і навіть проти католиків і мусульман.

А потім — наваляні! Чи буде цю країн? Двадцять років тому через задушливу політико-соціально-економічну ситуацію покинули країну, в якій виріс. Тому мене важко змирити з симпатіями до комунізму. Та це в радянському вимозі. Але хочіть сказати, що справа не в тім чи іншій партії, не в тім чи іншій назві. Візьміть особу, який ми дозволили узурпувати владу, створити апарат загальної пригніченості і контролю, підкорити до цього всі громадські організації — профспілки, партію, ці тасла найчастіше не відповідали політиці, що проповідувалася і в країні загинули всі узурпатори влади мільйони людей — партійних і безпартійних. Фізично і морально.

— Вашої родини, мабуть, теж потрапили до ліжок?

— Після 1937 року щодо одного з братів і сестри внаслідок членства в НКВС відбулося помилування, що його розстріляно. На другого не отримали цієї назви, члени його папірця. Ми досі не знаємо, де і як вони поховані...

Але я не про це. Під цим минулим треба підставити ризик, залишити його історіям. А нинішня політика, яка вартує створити систему, за якої узурпація влади буде неможливою. Конструктивний діалог між різними політичними партіями — спасіння для країни. Тільки так з'явиться реальний шанс створення демократичного суспільства. Переважно, за відсутності насильства, захочуть залишитися і народи Прибалтики, і Кавказу, і України. Хоч я і живу в Австрії, мене це зараз дуже хвилює.

— Відомо, що ви надаєте безплатну допомогу різним організаціям на Україні. Чи не вважаєте, що ви передали деяку частину односторонньої шпирі для диктаторів? Тому багато людей заперечують, що з вами з'являється, а хіба це не асистаєте ас і Австрії.

— Дякую, листів з різними пропозиціями, ідеями, проханнями отримую багато. Дехто благає врятувати від безсмертя.

— І всім відмовляєте?

— Намагався, але прошу відійти, якщо не вистиг кому часно відповісти. У мене теж є турботи, не пов'язані з роботою. Любі мої співвітчизники, ну ви може зрозуміти окрема людина або одна фірма, коли навіть організована допомога з боку урядів багатьох країн є країнливо в морі проблем і дефіциту вашого ринку. Перефразовуючи трохи Булата Окуджаву, поезію якого люблю, скажу:

Возможність за руки, друзі,
На благо ближних і себе,
Своих дітей — і матерів,

Постройте дом — і сид при нам,
На मदити помощи чужой —
Благодарю буди-трад

И Ваше горе и печаль
Кен сон прождут,
и все зруч, и все зруч, и все зруч.

Істерго і звана
Олександр БІЛІН.

КОРОТКО: З ЛИСТІВ

...Підприємства прова-
дять бартерний обмін
товарів, а якщо товар
продається за валюту,
то асоі її хабирес центр.
Правда чи ні? Нашим
ми аса проїдаємо, а
сава гінал? Чому навідо-
мо, куди втрачають ва-
луту, хоча б ту, що над
ходить до центру з Ук-
раїни?

А. ЛУЧКО.

жаєта бути громадяни
ном СРСР у складі
нішнього Союзу? 2. Чи
бажаєта бути громадяни
ном суверенної УРСР і
спіддружності х суверен
ними республіками СРС
та іншими державами?

Книга. Д. ДРОЗД.

...Конституція, аби була на паперовою, а дією, мусить відповісти на її вимоги, стану громадянського суспільства. Перш, ніж її писати, не обідило розібратися, яке у нас суспільство, яке громадянське, чи то соціально-економічна структура суспільства, тобто для його пишати, а конституція. А то з'ясе, як у тому прислів'ї: «Кожух добрий, та не туди чирить».

М. РАДІЯЧУК.
Новолинськ
Волинської області

...Завдання часу — естетична сприяння поліпшенню гармонійності співвідношення горизонтальних і вертикальних ліній. Тільки людський розум і хист допозволяють побудувати діючі алмазної міцності Союз Тіпінг сумлінно праця і тепло майстерності робочих рука можуть довести наш запальний суспільний «алмаз» до стану діамантового сияччя.

М. СОКОЛ.
Дарііака
Білозерського району
Хмельницької області.

Автоматический контроль

ГОЛОС України

Контакти

Резерви
співробітництва

— Оновлення нашого суспільства відкриває нові можливості для співробітництва між болгарським і Україною, пики пошуку споконвічних друзів, — сказав на зустрічі в Українському товаристві друзів і культурного зв'язку з зарубіжними країнами голова Федеральний друзів «Болгарія — СРСР» Захарія Захарів.

— У нашій організації відбуваються через великі зміни, мета піки — пошук нових шляхів нашого співробітництва. Воно має бути діючим, приносити користь обома державам. З цієї метою було проведено рішення створити в рамках нової Федеральний товариство друзів болгарського і українського народів.

Болгарія відіграла важливу роль у виведенні України з розвитку достоянств зв'язків. Під час бесід у вас у республіці було подано багато слушних пропозицій. Зокрема, заслугою не увагу висловлений у Товаристві друзів намір створити постійно діючий бізнес-форум. Як будемо відкрити це як прегляди підтримати контакти бізнесменів обох країн.

Частото пропозиції є і в нас. Наприклад, чому б не активізувати обмін виставками молодих художників. Регітурно проведіть бізнес-форуми учнів і музичні мажорани. Створіть спільні фірми, вкваліти українську мову, наглагодувати український контекст. Все активніше включаються наші організації у міжнародний рух громадськості щодо підняття рівня життя в Україні.

Є ще одна цікава ідея — створення в Болгарії Сполівського університету, де б разом навчалися болгарі, українці, білоруси, росіяни, словенці, серби, польські інші народи. Сподіваємось, що українські друзі допоможуть у втівленні цього проекту. Сподіваємось, що мільйони мільйонів, щоб дві друзі з пазів між нашими народами одержали новий розвиток, сказав по завершенні болгарський гість.

Олексій ЛАЗУРЕНКО.

М'ЯСО
ПОПЛИВЕ
МОРЕМ

БОНН. Доставка великої партії м'яса з Німеччини в Радянський Союз, згідно з домовленістю, досягнуто між двома країнами, що у вересні минулого року, досі затримувалося. Про це заявив в інтерв'ю радянській газеті «Довідаєшся» директор бундестагу від ХДС Вольфганг фон Гельдери. Причини такого довгого зволікання з доставкою дефіцитної продукції, за словами парламентарія, є жорсткі вимоги, що ставляться радянськими ветеринарними службами до експорту тваринної продукції, а також позиція польського уряду. Польща, сказав фон Гельдери, вимагає, щоб за транзит транспорту з продовольством по польській території Радянський Союз заплатив їй солідну суму вилучено у території валюти. За словами парламентарія, зараз вивчається можливість відправити м'яса в СРСР морським шляхом.

(ТАРС).

ВІЙНА ЧИ АМЕРИКА

Нотатки оглядача

— Коли я бачу на телеэкрані наші «Томати» ефективно відкотити по іракських позиціях, мене чомусь не полишає відчуття, що вони б'ють по моїх кишках, відверто злізався в інтерв'ю компанії Ей-бі-сі американський пенсіонер.

Щна війна для Америки останнім часом стає популярною темою телезрозуміти в газетних виступах, трохи потішених повідомлення про ефективні повітряні нальоти союзницьких сил на поліційні одиниці, війна у Персидській затоці влітає Сполученим Штатам у півмільярд доларів щодня. Це одна крилата ракета коштує понад мільйон доларів. І хоч близько 30 мільярдів доларів витрат на цю війну обидвоє узяти на себе козими, у США день у день більше невдоволення, які вважають американські витрати на війну надмірними.

На таї все відчуттєво економічному стану охорони країни зорієно-смагують прапора, невідступний вигляд має сточити витрат на боротьбу в Персидській затоці, що катастрофічно дошав з кожним днем. У доповіді бюджетного бюро конгресу, яка була представлена керівництву видного законодавчого органу країни, зокрема повідомлялося, що ця війна може не тільки призвести до загальної кризи американців, а й обійтися у багато мільярдів доларів. У проєкті федерального бюджету США на 1992 фінансовий рік президенти окремою статтею асигнування на війну в регіоні Персидської затоки створюють 15 мільярдів. Однак більшість експертів переконані: коли ця війна триватиме півроку, то сума дозволитиме, як мінімум, 88 мільярдів доларів.

«Війна у Персидській затоці, безперечно, виглядає до бої, як ніколи догора», — зазначає з цього приводу французька газета «Потідає де Пари». — Це ніколи люди не концентрували стільки надосконаленої техніки для того, щоб воювати одні з одними. Варієтсь озброєння, ні зараз розташувати у зоні Персидської затоки, оцінюється у трильйон доларів, а це майже дорівнює загальній сумі боргу країни, що розвивається. Хоч війну ще не закінчено, вже сьогодні викликає занепокоєння повоєнний період. Традиційно війна

сприля піднесенню економічної діяльності. Цього разу воно загрозило прискорити спад».

Нюна війна для Америки невідпуста. На думку спеціалістів, вона сприля лише зміцненню становища провідних іфазових компаній, а також підсилює на Нью-Йоркській фондовій біржі вагости акцій найбільших корпорацій по виробництву озброєння. І хоч 60 відсотків американців продовжують висловлюватися за продовження війни до повного звільнення Кувейти, згідно з опитуванням, що його провів тижневик «Тайм», 54 відсотки населення переконані: подальше ведення бойових дій призведе до відчутного підняття податків. Уже сьогодні все більше американців вважають, що триває, ні йдуть на війну, слід винористувати ви вирішення внутрішніх проблем країни.

Звільнення з цього приводу дулюю в на конференції керів американських міст, що відбулася у Вашингтоні минулого тижня. «Ми попросили американські см'ї направити на цю війну своїх рідних та близьких, щоб ризикувати їхнім життям. Та чи готові ми надати валиме медичне обслуговування цим см'ям», — сказав, виступаючи на ній, сенатор Е. Кеенеді.

Більшість учасників конференції схилилися до переконання, що в результаті витрат на війну бюджетні проблеми значно загостряться. І так через рекордний дефіцит федерального бюджету міста США побулися 65 відсотків своїх фондів. А отже, боротьба із залізноністю, потребам життєвого будівництва, освіти, охорони здоров'я знову страждатимуть від нестачі коштів, соціальні проблеми країни й далі загострюватимуться.

«Я не хочу, щоб ми виграли війну і загубили Америку», — заявив з цього приводу сенатор Б. Мікаеліс.

Уперені в свої історичні традиції США відносно до війни за межами країни і економічким спадом усередній нації, який ризикують перерости в кризу а разі подальшого продовження війни, — зазначає у передовій статті мадзасейська газета «Мід Мадагаскар». — Мабується еволюція американської економіки великою мірою залежить від того, наскільки загострює війна у Персидській затоці. Якщо вона і далі триватиме, економіка США ризикне пережити довгий і дуже значний спад. Така криза, поза сумнівом, дастся країні важкою ціною».

Павло ТРОХИМЧУК.
Мая, Василь ФЛЬОРКА.

Наш прес-клуб

«Останні дні

відлітку

Горбачова»?

The Washington Post

Усі демократи вербують сьогодні абсолютну популярність, сизав Вітнік Гольдвасский, учень, депутат радянського парламенту, прихильник реформ. Як спостерігав останні дні відлітку Горбачова, і вони уявляються це більш драматичним і жвавим, ніж кінець реформи при хрущові.

Консерватори в радянському парламенті, які голосно вимагали придушення бунтарських радянських республік та рухів за демократичні переформи, розчаровані тим, що Горбачов не адекватно до придушення ривіше або не зробив цього ривіше.

Укази, ввадки діяли, особливо Указ, що санкціонує проведення спільного патрулювання армією і міліцією у всіх важких містах з 1 полого, викликав глибокий відчай у парламентаріях і муніципальних лідерів у 15 республік Радянського Союзу, обирає на виїхних виборах. Вони більше не говорять з переконаністю про подальші поліпшення та економічні реформи, не виказують жодного оптимізму, хоча закликають оборонні позиції, говорять про стримування «антисистем», що настає, вимагають повернення Едурда Шварцвальда, копія виходу у відставку з поста міністра землеродних справ.

Німеччині процес — затягкий контрштурм консерваторів проти передачі політичної влади з центру республікам і розпаду комуністичної диктатури — поновив багату міцність, очевидно, з відлітків Горбачова широкій програмі радянських економічних реформ і життя.

Після акції вказі військомислужбовців і співробітників КДБ з кожним тижнем став все відчуженіш виступати публічно сай намір скористатися політичними моментами. Указ про спільне патрулювання армії та міліції, техніко підписаний 29 грудня міністром оборони Дмитром Язовим і міністром внутрішніх справ Борисом Пуго, майже не викликав обговорення, зокрема Шварцвальда, зробивши мавш як за два тижні до цього.

Беззаперечно, порожні позиції військовиків і зростаюча зловистість в містах змушувать багатьох радянських громадян поборюватися за майбутнє і з задоволенням застерігають про «запильну руку» попередніх радянських режимів. Як повідомляють Тетяна Зеспіська, відомий радянський економіст, і одні з провідних прихильників реформ, результати останнього опитування свідчать, що 87 відсотків опитаних виступають за воєнний переворот.

Хоча такі реформатори, як Гольдвасский та Зеспіська не відступають, хоча все з ними мають шкуру напад, що наступ ревішій відістане зупинити завадки синами, яких Горбачов поновив вважати за перших крок перебудови. Зокрема, вони поспішають на велику доступність інформації поведи центри демократичної опору у великих містах і республіках.

Вперше після 1948 року цивільне населення Ізраїлю опинилося війна-вч перед стрілом потопити від війни більше, ніж військові. Адаже цивільно реально зупиниться згрозва з боку Іраку зостосувати проти цієї держави кімичку або ядерногеріогічний зброю. Жвавіше перспектива поруждують вкрай гітотичні настрої. Пратимчиво більше ізраїльтини готові до найгіршого — це з систовдає минулого року іні розподілити протизагн. Готові нібито й психологічно. І все-таки вважати звичайні жє, коби в увлі постве сповненні мук кімички внаслідок буття або життя рідних та друзів.

Тому й звертаються в ці дні віруючі до асвишнього. В Єврейській ком'юністичній спільноті Єврейського Єврейського Бюро приймають війну, коверти Єврейського відвертено цропропонувати заваги і прокляти єврейської крові — зокрема, Мопльськ за порятунку Ізраїлю і за порятунку загальним. На запитання репортера газети «Зюддойче цайтунг», наскільки допоможуть ці молитви, один студент відповів: «Переконаний, що більше, ніж протизагнє маски».

На зміну: Ізраїльський офіцер-резервист з білією в руках і автоматом через плече вєрад Мопльовсько стіною в Єврейській.

Фото з німецької газети «Зюддойче цайтунг».

[Замітки. Початок на 1-й сторінці].

Можливо, він піде туди, як і більшість, відновляти справедливість.

А повернувшись — узавсе за те ж саме адова, і розпочав свою війну. Не, це не була теганна за епис тив, анігод, за павло чи мартину. Це була війна пораненої душі з байдужим світом. Війна жорстока — він узяв громадянська війна. Батько вигнав його з дому. Пішли дружина. Він одружився вдруге. Але, здається, він заради того, щоб жити себе чи нікого.

Він не може тривати безперервно.

Сондате з переднього краю часом відводять на перепончик у тил.

Ігор собі цього не дозволив ні разу.

І — атомним, і одного дня відмовився жити.

Син народився вже потім.

...Давайте сьогодні встановити [у кого є на чім стояти] і мочни згадуємо їх — усіх-усіх.

А серед інших — Ігор з Н-ського полку, і юну вдову Ігорину, і його маленького сина.

Фото Сергія ПЯТЕРИКОВА та Олександра КЛИМЕНКА.

ПОГИБ ПРИ ИСПОЛНЕНИИ
ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНОГО
ДОЛГА
КОБЫЛЬЧЕНКО
АНАРЕЙ
ГРИГОРЬЕВИЧ
1967-1986 VII

Ігор КАБЛАК

[illegible]

Земля, як і
колись, родить
тугий колос, корова
доброставісно
«перетворює»
силос на молоко.
І в результаті?
Ні молока,
ні сметани.

Як же могло так трапитися, що ми стали «зайвими на святі» міжнародної інтеграції? Чи ми

таки дійсно дурні,
а через те й бідні?
Чи може, навпаки?
Гени соціальної
рівності настільки
живучі, що інколи
жахаєшся, чи готові
ми до ривкових
відносин? Або,
кажучи іншими
словами, чи готові
до соціальної
нерівності?

Землю потрібно дати тим, хто хоче працювати на ній. Це вирішить продовольчу проблему і, з часом дасть змогу вийти на міжнародний продуктовий ринок

Сьогодні аже зрозуміло, що деідеологізація в політиці тісно пов'язана з «детоваризацією» в нашій економіці. Тобто з недавною системою ситого тоталітаризму та обману ми переходимо до системи голодної прадаї.

Хтось з'їв наші ирпани, мварюни, масло, цукор... випалили наші цигарки й сірники, з мітлою пройшовши по полях наших протомварних магазинів.

Проте в сехах тв на полях людей працюють. Як і раніше. Йде «бита» за метал, за хліб, точаться «бобі місцевого значення» за молоко і м'ясо. Земля, як і колись, родить тутай норов, норова добросовісно «перетворює» сьєло на молоко. А в результаті? Ні молока. ні сметани...

Зате ми стали більш незалежними. І коли далі так піде, то скоро ми будемо зовсім вільними (і від продукції також).

За час який минув з 1985 го, ми персонально, що за дватри роки життя ніч не стали, бо життя аніжалося (що б їм подумати?) кабато снадичили, ніж наші плани. Після чого, підняли «самолюбство» — що шлах до «благодетельства» довгий і невизначений.

Як же могло так трапитися, що ми стали «зайвим на святі» міжнародної інтеграції? Чи ми такі діждо-же, наука, а через те й біди? Чи може, навіть? Здається, так! Чи може, навіть? Здається, так!

Відповідь: у нас була епоха незачайної безвідповідальності. Ну, скажіть, хто винен в економічному провалі відповідальної імперії?

Хто понів відповідальність за розпорошені політичні події в Україні, Росії, Європі, Південній Америці, Африці, Сергані, Вільносі, Ризі?

Заявляючи, можна було б де-юре
знати кілька «стрілочників» (як це
було у випадках з чорнобильською
катастрофою та з «Адміралом Нехі-
моїм»), але хто відповідь та «сис-
тему»? Ніхто!

До речі, ніяк при МВС та КДБ створено спеціаліди по боротьбі з етноіномічним саботажем (слава Богу, що не з контрреволюцією). Але є серйозна небезпека, що почнуться пошуки «аоригів народу», в них яких андійся гнів народу. «Ось яніх. Це через них ви жнаєте поганю. Агу!х!» Цим прийомам користувався ще сам модернщик Іван Васильович Грозний який, «задля сильної справи» міг поступитися нількома боярами, в його не менш грізний аусатий послдовник «нічточе, сумніається» кидав у моголівке мільйони...

Заради справедливості хочу сказати, що далеко не всі працівники торгові «єнгоди во платі». Але тут як і всюди, поаннен бути пріоритет занову. Во дехто а наших нетерпеливих читачів уже пропонує: «саботажники — розстрілювати на місці!» «негавно занрпті всі торгові бази, бо мафія не збирається здавати позиції».

ДЕЩО ПРО СОЦІАЛЬНУ РІВНІСТЬ...

Слово «принс» сьогодні не сходять з екранів телевізора та шпальт газет. Зникся як ще один популярний термін «приватизація». Але, перш ніж розкрити суть цього поняття, розглянемо проблему створення, зробимо невеличкі екскурсе в історію. У 1917 році ідеї задоволення людських потреб, рівності, справедливості заповнили голодні немішених меченосних пролетаріат та численного голодного селянства. Ці ідеї були підняті на прапорі другої революції. Почав здійснюватися «великий» принцип «заберіть у багатого зброю бідного». Інтереси багатих розорили, інтереси бідних винищили. Після громадянської війни виникло, що бідний селянин, пролетаріат, почався не. До землі прийшли халяви, які знали толк у землеробстві. Селяни стали багаті, а пролетаріат зник. Зникли багаті. Ідеї рівності знову дали про себе знати. Отож, усіх куркулів до Сибіру та в концтабори. Селяни стали багаті, а пролетаріат зник. Зникли багаті. Ідеї рівності, бідності та братерства.

Гени соціальної рівності настільки живучі, що інколи жахаєшся, чи годі ти, до ринкових відносин. Або, кажучи іншими словами, чи готові до соціальної нерівності? А вона таїн неминуча в умовах конкуренції та ринку. Не уявляю, як собі думають учень й неазнаті мужи, щоб усім надати однакові стартові можливості?

[illegible]

Не претендую на оригінальність, коли скажу, що нині ми переживаємо особливий час, унікальний за своєю драматургією конфлікту. До речі, ми вже занесли, що живемо в унікальній державі. Що революція в нас була унікальна, швидше всупереч, ніж заздала. Що наша країна — серед найбагатших за природ-

ними ресурсами, а за рівнем життя — серед найбідніших. Хотів би помилитися, але думаю, що й шліх розантку анербо не шведський, ні польський, ні американський, в сай, радянський — унікальний. Боюся, що сьогодні, проголосивши Декларацию про суверенітет України, заатра підніємо документ про пріоритет Центру, що ринио нас теж буде унікальним, «найрегульованішим» у саі, що приватизация у нас буде «найприватнішою» і т. д.

На жаль (можливо а цьому й найбільша наша біда), що готових, простих і швидких схем анікуди Ураїни з кризи немає. Та, все-таки, аніхд поанине бути, й після аїдпоаїа на запитання «хто аинне?», потрібні шукати аїдпоаїа на запитання «хто зобинне?».

ЯК НАМ ВІЙТИ В ЛЮДИН

Якось почути таку вислів: «Людиною ти зможеш себе відкупити лише тоді, коли збереш хоча б маленьку частину валюти, яку накопичило людство». Отже, потрібна валюта. Хто хоч раз заглядав за кордон, той знає: щоб мати валюту, треба щось їм продати. Що може продати сьогодні Україна? Нафту? Ні. Іну? — Теж ні. Горілку? — Хіба що нашу «Древньокітєвську», або «Українську з перцем», бо решта поки що монополію тримає Ордін. Одним словом, за великим рахунком продавати нічого. Шлях іншого, крім... роботи на чужині. Шлях цей давніми часами відомий Південню Корею. Та й наші... Коїнгул.

Права, для цього доведеться обпріяти дліо ґрабічногого Ука- про вичунара 40 відсотів вад- заїа, а дліо ґрабічногого Ука- створити оази: (вільні економічні зони) для пільного валютного оподаткування. Паралельно з проляне- реорієнтації економіки на експорт наші (а не ввораши) ресурсоре- гаючі техноліогі, підпаймаючі од- човсько в культуру виробництва, продуктивні та екологічно безпечні пайа, заїагаючи, це про фермер- ство. Землю потрібно дати тим, хо- че працювати на ній. Це вирішати продовольчу проблему і, з асоці- ацій, дати дліо ґрабічногого Ука- продуктивний ринок. Поступаюа при- ватизація промислових підприємств створить умови для найвильшого го впровадження останніх дліо ґра- бічногого Ука. Діагностичний ана- лиз може дати розуміння націона- льної економіки і українська наука потрібно інаї створити елементарні

Нелегкий наш час. У важких умовах працюють і місцеві Радні й Верховна Рада УРСР. А ми, задержні голови, чекатимемо і плакати надіємо, що наші обранці врешті-решт зрозуміють народні болі і знайдуть шляхи розв'язання найпекучіших проблем. І, вірно, що прийде час, коли ми житимемо в суверенній, демократичній державі, при соціалізмі, а не лише з людським, а й щасливим обличчям.

ШКОЛУ З КИШЕНІ НЕ ВИТЯГНЕШ

(Закінчення.)

Початок на 4-й стор.).

ти перекарсти свої обов'язки на депутата. Особливо у випадках, коли необхідно акцентувати якусь «пробну» роботу. Бюрократи часто віддають службовий «чорний хліб» беззаймовим депутатам. От і анімуєш вони постійно щось підпичити, підмітати, поліпшувати а державну механіку управління. Сенсу не має наших державних становах не скрізь годі відлучувати на запити людей. До речі, коли вже

завися зовнішньогородні діло народний обранець, то серед керівних осіб виявляється небагато бажаючих підставити йому своє плече.

Запитаєте себе: чому саме народний депутат СРСР має думати про проєктування документації, цегени чи цукру? На жаль, існують школи, чинні підприємства з роботи працівників райгазробуду? Чому саме він, а не районна служба зв'язку на чолі з М. Анкіним, має про асостановлення телефонів жителів села Ставнисьлава З. Божко?

[illegible]

Видно, цимком засіли у нашої садовитості застарілі догми щодо змісту депутатської діяльності. Розглядаючи, ой, як не скоро! Нещодавно один з керівників районної керогоспослуги мисливши про надання своїх обласну газету, що він енергійно й настійливо шукає 700 метрів кабелю для телефонізації закладу освіти в сасому районі. Стараючи його, безперечно, можуть анікітати схвалення, навіть захоплення серед анборца. Ще б пак! Це жияні, наочний образ їхньої жини, котрий розбіється, а досі не мети. В даному випадку він досі, із чийогох рук ані дефіційні кабелі. А по

ушні радні нічого. Краще
виродити набагато зайнялис-
я'зівців, котрі отримують
а це заробітку плату.
Виборці із задоволенням
прийняли заістку про те, що
і. Череповица. Спрям до
Черховано? Ради СРСР. По-
жовкості як дшутата, на
аментація аросли, бо неро-
ищеніи загнаніи стасіи за-
шніиисли ще багато. Хтосі
само, плаксє надію: тепе
а аборща ще рясніє по
лєтєсья дош ноніретні
праа. А може, найконтре-
з нїх — це саме при-
яття законів, щоб от-
стась» було б ікянїишєи

ІВАН КАЛИНИЧЕНКО.
Херсонська область.

ЧИЩЕ ДОРОГА ДО ХРАМУ?

Колись руйнували церква, знищували архітектуру і історичні пам'ятки, а тепер, посприючи до ліри, тліє слава безладного німецького утилізму.

Намуть, просто прийняти рішення. Якщо його — поспішимо. Ось, приміром, віддали віруючому церкву, а який досі розуміється музей діоретивно-примадного мистецтва. І що ж ми-еші!

РІШЕННЯ Вінницького мисьничо-гому з цього приво-ду, здавалося, було вищиріме: пере-дача будівлі мала відбу-тись тоді, коли закінчено, де дві музейні експонати унікальну колекцію димотатичних вишків, рушників, і-нших виробів народних умі-льців Поділля. Але одного ве-сеснього дня віруючі злама-ли замок, а потім поставили утилітаризм. Вимога оди-нечати не можемо, церковні приміщення потрібні зараз. Ніякі переговори з представ-никами общини не мали ус-пеху. Тому музейні праців-ники спільно розпочали ева-куюцію. Все, що було в му-зейній, — заневолювали в лісній. Відтепер частинка ек-спонатів невідомо до яких часів лежати в підвалі. Редця оянилася в не-порядковому приміщенні, відленому під художній му-зей.

Не встигли ці пристрасті закінчитись, як православна община, відчувши силу і шевітність, почала вимага-ти іншого — віддати пам'ят-ку архітектури республікан-ського значення XVII-XVIII століть — Домінікан-ський костіол. Значиміо: тут розташовувався зал орган-ної та камерної музики.

Виконком Ленінської райо-ної Раді народних депута-тів, розглянувши заяву ві-руючих, прийняв рішення задовольнити прохання. Під-тримав районою владу ви-конком Вінницької міської Раді народних депута-тів. Документ було скріплено підписами і печаткою.

Виняє запитання: чи ви-канішено було це рішення? Мабу, не воєси. Бо на-вздогів йому до обласної Ра-ди народних депутатів наді-слала телеграма голови постійної

Комісії з питань культури і духовного відродження Ве-рховної Ради УРСР Леся Та-нока такої змісту: «Важко-мо міжпартійними перебуду-юу наятків архітектури рес-публіканського значення — костіолу на православній хра-мі, аніжника унікального органу світового значення.» Такої ж думки і члени вже згадуваної комісії народні депутати Л. Скорик та Д. Чо-бі. Вони ж направили в ко-нкретні пропозиції, їм уник-нути конфліктів між пара-філіями, владой і громадсь-кою міста.

Перебачалося, що Домі-ніканський монастир має за-писатися все ж таки Він-ницької обласній філармонії як Будинку камерної і органної музики. Бо навіри чи варто рушити культурний осере-док, знищувати вже створе-не.

Програмою врегулювання відносин між віруючими і владой планувалося також домогтися римо-католицької общини і реставрації костіо-лу Катедри. А Вінницька міська Рада народних де-путатів повинна виділити і пе-ктральній частині міста майданчик для спорудження но-вого, з достатньою площею, храму Української право-славної церкви. Для цього християнська община УІЦ докладе зусиль до пошуку спеціалістів — архітекторів для проектування нового православного храму.

Ціми та іншими вище-згаданими рішеннями мали б за-довольнити законні вимоги конфесій. Не постраждала б і культурна спадщина.

На жаль, поспішні дії міс-цевої влади вперше дали та-кий перебіг подій. Тож воєси-лих відповідей дії Співату-ку — несажидковані мітінги на захист органу. Потім, ко-ли віруючі почали захоплю-

вати храм, у місті розпоча-лася голодовка представни-ків культури і депутатів.

І ось події, що розгорта-лися з немірною швидкіс-тю, дійшли, здавалося, до кульмінаційної точки — об-винуком скасував своє по-передче рішення. А там — «а-ом віруючі вже захопили органний зал. Музика змов-ла. Розпочалися політичні дебати.

Захвилювалося служилі культури, представники різних партій і течій. Ось що ска-зав мей з цього приводу на-стоятель Свято-Михайлі-ської церкви з села Велика Мочула Телишського райо-ну отець Василь.

— Минуло рік позначити руйнування. Невже подібне знову має повторитися? Ві-рю, а перемогу здорового глу-ду, у те, що орган буде збережено для нащадків.

У той передвільний платформи, урядове наро-дний депутат України А. Зи-ченко, було таке: храми — віруючим. Тоді ця про-блема була значно гострішо-ю, ніж нині. Тенер вона зна-йшла своє вільне вирішення. Але є випадки, коли з прави-лель треба зробити виняток. Це стосується значущих па-м'яток історії та культури. Нею є й Домініканський ко-стіол. По-перше, на його перебудову дії громади — Української православної церкви і Римо-католицької. По-друге, треба мати на ува-зі, що Товариство охорони пам'яток історії та культу-ри і держава виклики і рес-таврацію цієї будівлі — від-но мільйона карбованців. І пильнобачно інвалідити — для встановлення унікально-го органу.

То чи переможе здоровий глузд? Чи збережено орган для сьогоденних і майбу-тніх поколінь? І чи веде об-равний шлях дійсно до хра-му?

Валерія ЛАЗАРЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».
Вінниця.

Напередодні прем'єри

«БАЙДА, КНЯЗЬ ВИШНЕВЕЦЬКИЙ»

Така афіша мейдозові з'являється в Запорізькому українсь-кому музично-драматичному театрі імені М. Шорса. Мабу-ту на афіша — перше а республіці сценічне втілення драми Пастельєвона Куліша, чия творчість десятиліттями замо-вчулася і віддавалася остракізмом.

Наш переспондент зустрівся з художнім керівником те-атру, народним артистом УРСР Олександром КОРОЛЕМ.

— Пастельєвона Куліш у «Провозі» ніби до сучасни-х наших звернувся: «О, му-зо! Мельпомене, пряди-мні! Дай нам тобі достойно по-служити. Народний дух і за-мелу до шпінти, Геспелія його посоромить!»

— Можна сказати, ми по-чули цей заклик через гли-бокий час і спробуємо по-будувати народний дух не-пересіченим твором. Зава-те, що Куліш, кажучи по-су-часному, поспіває плуралізм думок: він не засудує коза-цьку розхристану козацьку але й не є прихильником анархістських порядків, об-сидивно зображує старшину і погортю до обабатування. В той же час письменник закликає до своєї, українсь-кої державності, він повин-на зберегти лише працю.

Куліш цитав і тин, що не вказує гігенов схем будівни-цтва незалежної України, він спонукає мислити і співра-ти на добрі афери Гаванці.

Чи в якій закономір-ність у тому, що ваш театр

включав «Байдю» до свого репертуару?

— Вважало, є три причи-ни нашого звернення до «Байди». Перша: козаць-ка тема була постійно при-сутня на сцені нашого теат-ру (за винятком семидесяти-х років, коли наші заборони-ли «Запорожці Січ» Олексі-я Ковалевича у постановці Мико-ли Равичського), і ми відчу-ли внутрішню потребу по-новити звучання героїки пред-ків хоругвиного краю. Дру-га: хотілося проникнути до першоджерел козацтва, а Байда, князь Вишневецький, як історична фігура і є зас-новником Січі (серединою XVII століття). Шевченка, який для нас, а був же і дипломатом, і полководецем, і гуманистом. Третя: інтерес викликає постать самого Па-стельєвона Куліша, обсяжано-го доведеним яриками бур-жуазного націоналіста. Але ж ми не рівняє.

Не заперечує зараз до ньо-го на нашій землі, коли від-значаться 500-ліття україн-ського козацтва, було б про-сто соромно.

— За літературним яви-ром — це драматична ко-ма. Чи справді глядач П, ад-же він готується не страдіти ку-лести, а в'єсу у вірних висо-кої естетички?

— Гадаю, все залежати-ме від майстерності акторів. До речі, Байда гратиме заслу-жених артистів УРСР: Васи-ля Мир Лужа, гетьмана Ан-дирю — Віктор Проні, князя Вишневецького — народний артист УРСР Те-тя Мировиченко. Маме пенія досвід сценічного вті-лення драматичних поєм.

Ярослав Мудрий Івана Ко-

черги, «Кассандра» Лєсі У-країнки. Іх тепло зустрічали глядачі, іні в нас це «Гим-лет» Уляна Шекспіра.

— Хто ж він, князь Ви-шневецький?

— Звичайно, факти і до-мик переписалися в Куліша, як у справжньому художньо-му творі. Однак роходивні із історично розповідю Ми-коли Аркаса про Байду не-має. Перед нами — діяч, який турбувався про дер-жаву України. Він працює укласти певні угоди з Іваном Грозним і турецьким ханом, ходив у Волощину не для за-робітку, а для встановлен-ня ліній кордону. Князь Ви-шневецький — подвижник. Адже його не задовольня-ли зодичні замки, він сто-яв на становищі, він безсмерно пішов служити народу. Це — носія українського етно-су і зодичного його засадни-Звернувши увагу, як владу Ку-ліш передає гетьману образу-мову. Прекрасно звучать ді-алоги, дохідливо, переконли-во.

— А слова Байди про те, що і наш Байди пакоється і зрад, і ехидство, і темно-та... актуальні й нині?

— Тут автор має на ува-зі тип людей, які подіби гетьману Андирю (образ мого дяді, але уособлює не-гативні риси амбіційної осо-би). Андирю нічого не дас Січ. Його мета — кинути людей у суцільну зрадлу лю-бих, погубити на всю губу і знову шукати нової сутини, спекулюючи на почутті сі-ромі. Байда ж виступав як виразник волі соеві побра-тиш, культивуючи добрі тра-диції, показує, як мавла па-м'яті. Він не виступав як на-йліпший послідовником став Іван Сірко, який кинув лю-дей, сам був характерним, мав європейську освіту і не-заслав жодної поразки, від-несши десятки військових рідняків в полон, що слова Куліша актуальні сьогодні, не має нічого дивного, адже У-країна, на жаль, тривалий час залишалася без власної дер-жавності і політика на при-ципом «розділяй і владарюй» не могла не позначитися на характері людей.

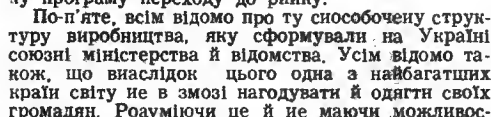
— Чи дивинство у фіналі вистави — виволочення Тини України, як зазначено літє-рською ремаркою?

— Безперечно, «Ще не вмерла Україна» внітатиме рідняків. Кожен з нас знає, який це неординарний хор.

— Бажаю нам ашлягу!

— Дякую, будемо сподіватися. Розмовив із Олександром МИХАЙЛЮТОМ, народним артистом України, керівником «Голосу України». Запоріжжя.

По-третє, сьогодні на Україні щорічно на кож-

Нагадаю, що в ринковій системі кількість грошей і товарна маса мають бути близькими за своїм значенням. У нас же кількакратне розходження.

Останнім часом все час основної маси народу стало було, що просвітку не вишукують ні вчителі, ні вчителів ні вчителів країни — пусті сліди зати, що ці думки оволодівають кількістю людей. І, по сього, бо основані на незаперечних фактах.

Складається ситуація, коли рабни порадилив своєму жив з величезною сім'єю, привести в дім козу. Тоді

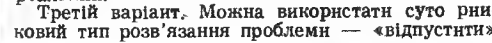
Чи потрібна Україні своя валюта?

По-четверте, чн може, як стверджують деякі вчені, грошова реформа призвести до загального зростання цін? Уявіть собі, що на ринку в продавців така сама сума товарів, як і в кишені покупців. А продавці зацікавлені реалізувати свій товар. Ціна ж його, як відомо, визначається платоспроможним попитом покупця. А попит збалансовано з товарною масою, пропозицією. Не можуть (і, природно, не будуть!) в цих умовах ціни мати тенденцію до підвищення. Розмірковування про небезпеку, яка нас чекає, безглузтові. Більше того, ми переконані, що саме в цих

Зрозуміло, що найвищідіша в наш складний час позиція — безвідповідально опонувати. І зрозуміло також, що позиція, яка уповна на те, що поки не вистинуться різні дискусії й розмови, там, «уторі», в Центрі, хтось щось «розв'яже», призведе лише до поглиблення кризи і до цілком передбачуваних економічних, соціальних та й політичних наслідків.

Що показує аналіз, або Порада старого рабина

Ринкова економіка, до якої ми хочемо перейти, визнає тільки одні ціни — ціни рівноваги, ціни, які балансують попит і пропозицію. Для ринку характерний стан загальної рівноваги: су-

Думаємо, що саме цим
ходів центральної влади,
лення централізації в е
мову від усіх варіантів
ринку, пов'язаних з роз
в різноманітних формах

Купони-перший

Програма передбачає грошової реформи забезпечити населення через «корзинні» в межах мінімальної жету з твердим державним харчування та інші товари. Все, що поза межами «корзини» даватися й купуватися за гроші.

КАРТА Донецької області в кабінеті О. Семехіна, голови постійної комісії обласної Ради народних депутатів з охорони природи і раціонального використання природних ресурсів, привернула мою увагу тим, що була без відмінного. Звичайно, туристична. Подумалося: в являюся така? Олександр Вікторович помітив поділ і охоче пояснив:

— Твоєї не побачите в жодній комісії. Всі користуються традиційними, з чіткими межами районів та колгоспів, радгоспів. Нвіша ж комісія має свої, так би мовити, екологічні міркування, особливо щодо проблем малих річок.

Отож у постійної комісії виникла ідея: поділ області має бути не стільки адміністративним, скільки екологічним — зв межами природних

Погодіться, переконавав голова комісії, що люди, які проживають у басейнах донецьких рік, п'ють одну й ту ж воду. Незалежно від національних ознак і політичних переконань. Вода ж потрібна всім. Без води, як у пісці...

— Інша справа, що доводиться пнті!

— Згоден. Треба наводити цифри, щоб підтвердити увідливий зміст вашої реаліки? Усе ж скажу, що в 1990 році відхилення якості питної води за бактеріологічним параметром становило 5,3 відсотка, за хімічним — 8,5. Це порівняно незначні зміни щодо гранично допустимих норм.

— Еге ж, тому нехай це буде не просто адміністративний, а природно-адміністративний поділ зі своїм середовищем існування тварин, рослин, в яке органічно вписується діяльність людини.

Думаю, що комісія не береться створювати такі природно-заповідні райони, як одиниці на території області майже 200 водотоків. До речі, вони досить мізерні. У нас немає й десяти річок довжиною понад сім кілометрів. Сене у тому, щоб у кожному, навіть найменшому, природному районі взяти під насуворний контроль оцію діяльності людини, яка перетворила нашу природу в івколишине середовище. А Яого, на відміну від митинг-природних, справді піддаються загрози, зоконяти, ідродукції. Що загрозию робити, аби не губити. Крім того, лалі...

У мене, наприклад, завжди виникає сумнів щодо здорового глузду тих, хто хлюпоється у водах Кальміусу, Кальчику, Кринки, Мису, Грузької, Тільки нехай не ображаються зазвілі любители купання. Їх можна зрозуміти: непрості інші порозкошувати у крингалевах водах, а в спеку охолонути ж треба.

А ось у тій же Грузькій навіть одчильдів не побачиш. Таке «чудо» в неї ямаисті; металургійний комбінат імені Кірова, трубодуварний завод імені Куйбишева, коксодувальний завод імені Чайніна, «Хімічний» імені Сталина.

— Ріка перетворилася у
стічну канаву Макиївки, — у
зітхнув О. Семиохін. — У
донному Ті мулі і ругті, і фе-
нол. Ть що завгодно! Грузь-
ка мліє, очеретом заростає.
Дивно, як ще влі там росте!
А в ній же колись і рибу
гарну ловили, і купалися з
радістю.

Та хіба одна Грузька така? За оцінкою спеціалістів, у Буланівці вже й у гадці немає, як вони висловлюються, іхтіофауни. Ось вам і згубний воливік Єякієвого. На грані загибелі Кореунь, Крича...

Тому на засіданні постійної комісії і ввиродилась пропозиція — по кожному річковому басейну скласти кар-

РІКА ЧИ СТІЧНА КАНАВА?

ти із занесенням до них усіх забруднювачів і на цій основі створити цільову програму порятунку Донецької області. Як з блакитного струмочка починається річка, так із оздоровлення найменшого джерельця треба братися за реанімацію Азовського моря, в басейні якого ми живемо.

— Олександр Вікторовичу, екологічну ідею природно-адміністративного поділу я зрозумів. Не згуби, а збережи, принаймні. Чому що ж, підпорядковане й адміністративне нівантження? Яким чином?

ним? — Ну, звичайно. Адже за раз-два наших рік просто немає справжнього сумлінняго господаря, який би широко вболівав за їх долю. Тисячолітніми ж людьми остерігалися, більше того, вавуть думки не мали розозернати ґрунт за десятки метрів до води, щоб трави-якості покрив беріг річку від замулення. Елементарно, каже? А наш рідний народ, республіка агрономів, тиселогів, калів чомусь забула про прописну істану, гонять плуг урівень з водою. Потрібно, батче,

горівки, чи біля шахти Імені РСЧА, у свій час затонув турецький корабель з нагромадженням добром і золотом. Недарма же в минулому столітті Бик називався Золотим Бичком. Як його називати інші? І як би вчасно знадобилося турецьке золото для його пригартування. А чому б і не поміряти? Мріє ж українська громада залучити для свого порятунку золото гетьманів Побутюка...

О. СЕМНОХІН ТИМ ЧАСОМ
ПРОДОВЖИВ:

Донемирич рікам потрібен господар, який існував би на виплати транспортних підприємств за користування водними шляхами. Завдяки цьому існує ризик, якщо ці кошти для оздоровлення калідуців, бичків, грузьких. Таке спеціалізоване об'єднання покликане зберегти історичну пам'ять, річницю, річницю, інші підживлюючи стародавню Меморію. Азовське море, у басейні якого проживає понад 10 мільйонів людей, якщо хочете, донабська цивілізація. Зберегти море нині це найважливіше завдання всіх, хто живе навколо нього. Це не тільки економічні проблеми, буквально покликані об'єднати людей для спільних дій. Ми почали збереження Азову. Тепер ділячись до того, що турбота про його долю коштує нас, незалежно від місцевих

О. Семихін, — цього дискусію дійшли і депутати сусідніх областей — Луґанськ, Дніпропетровськ, Запорізький, Ростовський, а також Крим, Криворізького краю. До нас, в обласну Раду, після цього ми надіслали лист із резолюцією, в якій висловили звернення народних обранців, інші документи, зміст яких зводився до одного: люди, що живуть в Азовському регіоні, повинні разом потурбуватися про свій дім. Там, де є козацькі поселення, це повинні бути протекції. Таке, чиним і ми, протегуємо з малими людськими відбасами малі річки до басейну Азовського моря. Це наша постійна турбота.

— ...Яка вимагав коштів.

— 1 чималих, зважте. Я попросив обфінансування підготувати довідку про плату за воду. Ось що відповіли: «У 1990 році плата за воду, що вноситься підприємствами... повністю зараховується в місцевий бюджет... До відомої, у бюджеті області 1990 року асигнування на природоохоронні заходи не передбачалися».

Та не може ж такого бути! Хоч коїтися, та переподуть! Попелюшці-екологів! Ось і в Основних показниках проєкту плану економічного та соціального розвитку Донецької області на 1991 рік на охорону й раціональне використання природних ресурсів передбачається виділити 67,9 мільйона карбованців, що на 26,7 відсотка більше олівку 1990 року. Тож є навіть мільйонів, зростає. Ось тільки генеральний директор регіонального еколого-культурного центру «Донбас-Екос» В. Лявзія, погугнувши ці цифри, зди-

— А я підрахував, що наша доблесна індустрія завдає рідкій донецькій природі щорічного збитку на шість мільярдів карбованців.

Що не кажіть, в в нашому житті все пов'язано, Мандруючи по туристичній карті, вийшли спочатку на малі регіональні, а потім уже й на базей-нові — загальноназовські — інтереси. І оце, гадаю, найправильніша, найкозирніша карта, котра об'єднує будь-який місцевий егоїзм.

Віктор ПАСІЧНИК.

Світлани БУКОВСЬКОЇ
Донецьк.

**ЯК З ПРОЗОРОГО
СТРУМОЧКА
ПОЧИНАЄТЬСЯ
РІЧКА, ТАК ІЗ
ОЗДОРОВЛЕННЯ
НАЙМЕНШОГО
ДЖЕРЕЛЬЦЯ
ТРЕБА БРАТИСЬ;
ЗА РЕАНІМАЦІЮ
АЗОВСЬКОГО
МОРЯ.**

ЩЕ З ДЕСЯТОК
РОКІВ — І ЛИШЕ
В НАЗВАХ
ПАЛАЦІВ,
МІКРОРАЙОНІВ,
КООПЕРАТИВІВ
МОЖЕ
ЗАЛІЗНИТИСЯ
ПАМ'ЯТЬ ПРО
КАЛЬМУС,
СУДНО-
ПЛАВНИЙ НА
СВІТАННІ
КЛЯТОГО
КАПІТАЛІЗМУ.

**НАША
ДОБЛЕСНА
ІНДУСТРІЯ
ЩОРОКУ
ЗАВДАЄ
ДОНЕЦЬКІЙ
ПРИРОДІ
ЗБІТКУ НА
ШІСТЬ
МІЛ'ЯРДІВ
КАРБОНАТІВ.**

КОЛИ вперше потрапили до цієї печери, що простягається понад української Буковини на аралі 700 квадратних кілометрів, здивувалися її естетичності. Тут не було ні жалючих залів, ні казкових красунь вапнякових утворень. Природа незначно пошкодилася від розкопок для «Попелюшки», зробивши її підземною з великим похмурим лабіринтом. Рідкісні, невідомі прирости з колоритної глини та гіпсу не можуть зникати цього архаїзму. Світло шафранового ліхтаря інколи відбивало стіни янголом внутрішнім блиском, немач під напівпрозорою корою ка мить залюлюлювали коштовні діаманти. Так блищав кристалічний гіпс, що являвся уперед, обличчям дивної відкриття не підземних стежок. Усі відслідкує два кілометри печери мають калюпатири за архітектурно залі, і тому першою відкриттям, ученим-спелеологом з Чернівецької області Філіппову, Вітанію Коржик, Виславу Андрушків, та Богдану Рішчу, казавало було давати назви підземним галереям і озерам. Так на спелеокарті з'явився залі «Морське озеро», «Стадіон», «Динозавр», «Австроріа», «Червої залі», «Слепушка», «Крокотиди», «Міфологія».

У БЕРЕЗНІ 1977 РОКУ УКРАЇНІ СПЕЛЕОЛОГИ ВІДКРИЛИ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ НЕПЕЛІШКУ ПЕЧЕРУ. ВОНА УВІЙШЛА ДО РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО КАДАСТРУ ПІД НАЗВОЮ «ПОПЕЛЮШКА». ТА ЗГОДОМ, ЯК У СТАРОВІННИЙ КАЗЦІ, СТАЛА ПРИНЦЕССОЮ, БО КОЖНА ЕКСПЕДИЦІЯ ЗАХОДИЛА НОВІ БАГАТОКІЛОМЕТРОВІ ВИГЛУБЛЕННЯ. І НІНІ ДОЖИВІТЬ ДОСЛІДЖУВАНИХ ХОДІВ — 82 КІЛОМЕТРИ.

Випустило відлякати в повітря з гірських порід, які погано розчиняються. «Попелюшка» — трапа 30

ТАЄМНИЦІ

«ПОПЕЛЮШКА»

довжкою серед гірських і де-віля, за даними на 1986 рік, за величезною серед усіх печер світу. Її об'єм сягає за 0,70 мільйона кубометрів. Кожного року відкриваються нові мережі ходів. На думку чернівецьких вчених, довжина печери може наближитися до 11000 кілометрів, якщо зв'язати її з новими, відкритими при бурінні підземними пустотами. Але дослідження печери вимагає багато часу і сил, тому ці великі відкриття — справа далекого майбутнього.

Одне з найбільш загадкових таємниць «Попелюшки» —

невмикає мінеральна бідність, що зустрічається цілком пластані в глини, бідність — це сполучення чорного марганцю, перехідна форма від аморфного до кристалічного тіла. Цей мінерал майже на дослідженнях. Вчені з 1986 року, коли він був відкритий, досі не можуть визначити його склад. До якого часу він траплявся на дні багатокілометрових океанських западин.

Під час багатогодинної подорожі під землею траплялося, що я деякий час сидів без світла — один на один з темнотою. Через кілька хвилин

з'являлося таке відчуття, що тіло, мозок починають повільно розминати у невідомому середовищі. Рухи інстинктивні, хоча і не повні, шукати опору, і знаходив її, а трішки заспокоїли. При цьому всі почули надзвичайно загостреність, драматично повільно конвульсивну матеріального світу. Але органи почули тут ні до чого, бо в «співчій» темряві зір не потрібен, ватку тисну на розрізав навіть каліж води, при голомуху повітря відсутності запахів, а також озону, який розноситься під дією ультрафіолетового проміння. Час зупинявся, і невмикає годинники на нас ніякого сенсу. Але мовляло світло ліхтаря товариш, який повернувся з розвідки, розрізав темряву і виводить мене з трансу. Ми повільно позартували нечисто. По дорозі завернули до невеличкого гроту «Піфеона». З його стелі зливалися дрібні везикули, теплі в зорі кристалічного гіпсу, ніякі незвичайні мандарини, який копир. Тейкий гіпс, що за будують вагати слоду (за мінерологією «марітисе скло»), зустрічається досить рідко, і тому цей грот має неабияку цінність як геологічний пам'ятник.

Коли ми вийшли на поверхню, за неба село мережево зріло, латенті непомітні, пахучі, старіши позирати, теплі ватки дмухали в обличчя, і в кордоні цих світлі зрозуміло: щоб пізнати реальність життя, потрібно кожен раз зробити подорож до підземних лабіринтів «Попелюшки».

Андрій КОТЛЯРЧУК.

На знімку: під час дослідження — на маршруті Ольги Байнак, рідкі наклади при дослідженні спелеологічних порожнин кружляють по печері. Фото автора.

Озвірилий зоопарк

Сатиричним пером —

неচিতа забрала. Повидкаліла копилі і деякі паркоміти

Можливо, тому від імені голодуючих тварин хтось помістив на стелі «Народного контролю» звернення:

«Тр. Влуду! І Сердаковській. Забезпечте нас на зиму кормами. Не допустіть голодомору!»

Інженеру з Коробки та старшому економісту з Салтановській. Вернись тваринам «кормівки» 15500 карбованців на будівництво, зловживайте більше за їх рахунок.

Головному енергетисту та виступає забезпечте нас на зиму теплом і не допустіть аварій котельного. Закінчати, на всяк випадок, теплотрасу і відключити її до місяця мерзоти.

Ветлікарі, тт. Вліку і Марушчак. Приділяйте більше уваги здоров'ю звірів!»

У нас підірвалися прекрасні кадри, — каже старший науковий співробітник Київського зоопарку Ю. Карпінський, — великим досвідом. Перш ніж щось робити, сорок разів подумайте. Таких спеціалістів, як ми, нідє

більше нема. Іх готують тільки в Москві — у Всесоюзному сільськогосподарському інституті.

Від Юрія Володимировича дізнався, що з результатів багаторічних наукових досліджень він (майбутній дисертант) і його колеги по науці дійшли висновку: якщо тварин в умовах зоопарку годувати некісно, то настає апатія. А коли зовсім не давати їсти, то тварини можуть припинити своє існування.

Моя захоплення науковими відкриттями перервала голенна лаяка біля «Острова звірів». Слова долинали такі, що, якби їх почули папути, то почали б закатися. Нерідко на цьому острові нерідко проводять свої «кошмарні» вечірні гімни.

Бувають випадки, коли звірі, не спитавши дозволу адміністрації зоопарку, самі відстоюють свою честь екстремістським шляхом. Тієї один розумник від кайфом тижню непомітною осли. Думав, що той «не поймають». А він, не дого розмірковуючи, скопив поганим за руку так, що вона тріснула, як

гнійний віник. А ще один остервенілий перервал через оторожу до клітки ведмедя своє сіпало. Через секунду залунали без шпильки і без джиків загасили.

Але розпалта за дурість, хуліганство, а то й злочин приходить не завжди. Не правда, що від звірів страждають люди. Швидше буває навпаки.

Як свідчить лист директора Київського зоопарку В. Савелюка від 9 січня 1991 року на ім'я начальника Радніського РБСВ Києва В. Савчука, останнім часом укралено дві кошули, два пещі, двоє білих гусей... Воює, що, поки пишуться ці рядки, незвідомо погублять ще й тигра чи лева. Бо зоопарк став живий оазис.

Донедавна мався і експонатів, перебігали від волера до волера (мороз та ще й вітер), у мене не тільки ноги червоні за замерзання, а як же мешканців зоопарку на такому звірному холості? Ціплявся, в у них були досить надійливі. Але вони так захищають тварин від холоду, як сучасні

красує прикривають кувальчини.

Я хотів було вже тікати подалі, побачивши, як старший науковий співробітник Ю. Карпінський наблизився до доріжкою. Але він кинув його в загоріду.

Це, — поспіхом науковець, — твердий кошт. По то вистачає барану на лаптях дні.

І що він думає? Гризе, як залізна чоловіка. Дивлячись, як обшлюють на доріжках кору пристосовано до умов ринкової економіки барани, бізони, зубри, подумав: барани, може, протягнуть. А от слониха Вама не вкляса тяжкої долі.

Гинуть звірі від нестачі цього ставлення до них. І тільки слон Влі обурюється: трошки перегородити, вілнувати двері — веде негідний біб. Як кажуть вчені люди — неконституційний.

Володимир ОЛЕФІРЕНКО, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Фото Богдана ПРИЙМАКА.

МИХАЙЛО КОМАН:

ІДУБЛЕРИ ЧАСУ НЕ ГАЯЛИ

Позивні футбольної весни

Як відомо, протягом цієї групи футболістів київського «Динамо» готувалися до нового сезону в німецькому містечку Руїт, під Штутгарт. Майже в цей час дублери чемпіонського клубу тренувалися і грали товариські матчі у В'єтнамі. Про подорож до Південно-Східної Азії нашому кореспонденту розповів заслужений тренер України Михайло КОМАН:

— До В'єтнаму ми вилетіли з Москви. Мали зрозити проміжну посадку у Кані (Панкстан), але опинилися в... Індійському Бомбей. Там просиділи майже добу, чекали, доки відпочине екіпаж нашого літака. І лише після цього відправилися за призначенням. В'єтнам ми застали в Ханой. А на товариські зустрічі виїжджали автобусом. Побували в центральній частині країни, на в'єтнам-китайському кордоні, у головному портовому місті — Хайфоні. Погода була літня. Ми навіть купалися в морі. Плещ там казкові.

— Але головне для динамістів, гадаю, було не купання в в'єтнамському природоу...

— Безперечно, туристичні враження — то другорядне. Головним для нас була робота і щоденна і напружена. Приїмно, звичайно, серед змиш проводити заняття і змагати.

ся на зеленіх трав'яних полях. Зіграли шість товариських поєдинків. За домовацією, ніхто не мого бути. Тому практикували відсяматчеві пенальті. З динамістами Ханов провели чотири зустрічі — двічі — по 1:1 (обидва рази ми виграли по пенальті), 0:0 (году перемога за нами), наразі, 2:2 (успіх господарів). Поступилися кишині й збірний місцевих динамістів та арміївці — 0:1. Цей єдиний гол в'єтнамські футболісти забивали на останніх хвилинах з 11-метрово.

А от головний поєдинок проти клубу ЦСНА (Ханой) — чемпіона країни — наші хлопці виграли відносно і вважали гору — 3:0. Два м'ячі забив Левченко і раз відзначився Аксіонов, ефективно пробили штрафний.

Лише цей матч обслуговували наш арбітр, завідувач нафедою футболу КДІФП

Анатолій Попов. В інших суддях справу з місцевими мажором, як і м'яло казати, до ситі спосібні трактували правила...

— Михайлас Михайловичу, розкажіть деталіше, будься, про склад динамістів, який вбував у цій поїздці.

— Це в основному дублери та юніори, які вже стукотілися в двері резервного складу клубу. Найконтрарнішою фігурою був захисник Беау Біш — закарпатець, рідний племенник відомого у минулому гравця і тренера Йосипа Беши. Ожко юнан зіграв там добре, що його після відїзду В'єтнаму головний тренер ФК «Динамо» (Київ) Анатолій Пузан включив до основного складу, який тепер перебуває в Греції.

Відзначу заднього центрального захисника Головача, який має, як на мене, гарні перспективи. До парн йому Мізія — технічний, добре бачить поле.

Добре проявив збір лівий захисник Гарнаєвський. У середній лінії помітними були Левченко, Бєлкін, Ковалов. Під нападочники парн Петруши — цікавий футболіст з

хорошим технічним оснащенням.

Постійно тримали в напрузі суперники Мінтеноу з Аксіоновим — tandem центрфорвардів.

Старалися же й Чуприн, Дарченко, Давиденко.

Одне слово, хлопці дстали хорошу школу.

— А як вас приймали в В'єтнамі?

— Дуже тепло. Однак ми ніяк не могли звикнути до місцевої кухні й до того, що лягаючи спати, треба було обертатися стіною від комарів Шоправа, через кілька днів нас перевели на європейське харчування: вечні курчата, бургери, було багато овочів та фруктів. А от від ситок все ж не відмовлялися.

Знайшли нас радо прийняли нас і в посольстві СРСР. То була дуже приємна зустріч.

— Ну, а які подальші валили динаміських резервистів?

— Вирушимо тепер до Ужгорода. Продовжимо підготовку там. Подивимся й про дст товаришів матчі в Чехословаччину. Ще один зіграве мо проти «Закарпатців»...

Бєсідя
Віктор БРАНЦЬКИЙ,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

ПОГОДА

15—16 лютого погоду України визначатиме зимовий циклон з півдня. Сьогодні в південних та східних областях, 16 лютого в південно-східній частині території сніг поповнить республіку. Сніг окупиться складніми і гадні умовами — морозний сніг те дощ, місцевим сильні дощі, ожоги, кургани, напівпани морозу снігу, порина вітру 15—20 метрів за секунду. На решті території республіки часом наваленим сніг, не догроз ожедівця. Температура сьогодні 0—5 морозу. 16 лютого у південно-східній частині вночі і до 2 морозу до 4 тепла. Вранні 4—6 тепла, в Криму до градуса тепла. На решті території вночі 6—12, дьня 2—8 морозу.

У Києві й області сьогодні вночі — навалений сніг, не догроз ожеледиці. Вітер південний західний, 7—12 м/с за секунду. Температура 0—5 морозу.

ХОНЕЙ

РІЧ НЕ В БІСОВІЙ ДЮЖИНІ

лі, має гарно збалансований склад. Але не в цьому причині нашої поразки. Адже протягом двох періодів на майданчику йшла приблизно рівня гра. Варто нам було пропустити третю шайбу, як у битових групах одразу рухи опустився.

Два то, щоб гідно протистояти «Спартак», необхідно винести максимум офіційних якостей і самовідданості. Чого не спостері-

гали, на жаль, численні болельники, які прийшли до Паладу спорту.

Матч вимагав претензій до молодих гравців, зокрема Савицького, Житника, Тимченка, Сидорова, Кулабчукова, Свинніченко, Олександрова, Нурчана, Батуліди. Складається враження, що вони, потрапивши до основного складу, заспокоїлися. Цю ж поведінку можна порівняти з їхнім ефорійним станом...

Того ж вечора гралися ще кілька матчів: «Динамо» (Москва) — «Торпедо» (Усть-Каменогорський) — 8:2, несподівано «Крила Рад» відомо поступилися «Торпедо» з Нижнього Новгороду — 0:1, вночі — 4:4 — розігралися «Торпедо» (Ярославль) і «Хімік».

Після цього оточили показники учасників чемпіонату стали такими: «Динамо» М. — 49, ЦСНА і «Спартак» — по 47, «Крила Рад» — 45, «Хімік» — 44, «Динамо» Р. — 39, «Торпедо» Н. — 35, «Спартак» — 34, «Торпедо» Я. — 33, «Торпедо» У. — 29.

Віктор СТУГНА.

НАД НОМЕРОМ

ПРАЦЮВАЛИ:

Відповідальний секретар

Віталій Суддів.

Чергові редактори:

Марина Дєтєва,

Анатолій Соколовський.

Автор макета,

Зіновій Савітський.

Зіновій Савітський.

Випусковий:

Олександр Бондаренко.

Оформлення:

Володимир Кисельов.

Коректори:

Лєна Олександрівна,

Валентина Лукаш,

Євгенія Орловська,

Олена Чоповська,

Галина Кібік.

Верстальники:

Тетяна Бєлєва,

Алла Бєлєва,

Марія Соловєва,

Ольга Яценко,

Анатолій Артемів,

Сергій Сєвєлюков.

Літнотиписти:

Тетяна Музіна,

Наталія Познік.

Ордава Лєніна номінуват

другу відзначення

«Голосу України»

252047, Київ-47,

креспості Паромов, 50.

Індикс 60955.

Тираж 166.150.

Передплата ціна

на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 03150321

Гра над сіткою.

Фото Миколи БОЧКА.

Спільне радянсько-австрійське підприємство «Інтернет» пропонує на українському ринку

ЛОКАЛЬНІ ОБЧИСЛЮВАЛЬНІ СІТІ

ARCNET і ETHERNET

Локальні обчислювальні сіті Arcnet і Ethernet об'єднують до 300 персональних комп'ютерів на відстані від 2,5 до 6 км і забезпечують підключення більш віддалених терміналів при швидкості передачі даних.

Локальні обчислювальні сіті Arcnet і Ethernet зв'язують від багатьох проблем управління. За їх допомогою за декілька секунд можна одержати будь-яку довідку, провсти аналіз справ у будь-якому разі.

Локальні обчислювальні сіті Arcnet і Ethernet гарантують надійне зберігання, достовірну передачу інформації і захист при обробці збоїв.

Локальні обчислювальні сіті Arcnet і Ethernet економічно коштів при експлуатації цинного периферійного обладнання.

Локальні обчислювальні сіті Arcnet і Ethernet дозволяють легко розширювати ресурси, організувати експертну пошту через абонентів сіті і запускати рішення задач на інших станціях.

«Інтернет» готове зустрітись із зацікавленими клієнтами за адресою:

Науково-дослідний центр нових технологій СІІ «Інтернет»
252012, м. Київ-12, вул. Будицький, 5. Телефон: 296-43-63. Телеракс: (044) 296-17-81.